

No. 137

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Kwartalnie Mk 1.60
Miesięcznie „ 420.
za roznośzenie
30 mk. miesięcznie
Z przes. poczt.
Kwartalnie mk. 1500
Miesięcznie „ 500
poza Łodzią egz. 22

w Ameryce

1/2 dolara miesięcznie

Konto Pocztow. Kasy

Oszczędności 63.594.

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

BUDUJMY
OJCZYZNĘ

zgodą i pracą!

•••••

KALENDARZYK

21 N Wiktoryna M.
22 P Krz. dz. P. M.
25 Krz. dz. Dezyderego
24 Krz. chalisa. W
25 C Feliksa ka puc.M.
26 P Piotra Celestyna
27 S Serwacego Sen.W

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41

TELEFON 28,

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 21 maja 1922 roku

Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6-ej; po 6-ej dolicza się 50%

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada.

Zakład Ortopedyczny

Filipiak i Kiciński

w Bydgoszczy 2285b
Sniadeckich 56, róg Gdańskiej; tel. 10 25.

BATYSTY,

FROTTE, ETAMINY
i FIRANKI

poleca sklep bławatny
A. TETZLAFF i S-ka
Piotrkowska 100, tel. 541
702

Piękny film

W teatrze „Luna“ obecnie wyświetlany zostaje
niezwykły film p. t. „Opowieści arabskie z 1000
i jednej nocy“, który obfituje w niezwykle bo-
gactwa wystawy, precyzyjne widoki i niesłychaną
technikę. Niepospolita gra artystów, zwłaszcza
odtwórczyni roli głównej przepięknej N. Kowan-
ko podnosi całość obrazu do największych arcy-
dzieł kinematograficznych. — Orkiestra pod kie-
runkiem p.Lewaka stoi wyżej wszelkich pochwał
2264d

Od Wydawnictwa.

Zmuszeni nadzwyczajną zwyczajną robocizną
i papieru do dnia 26 maja 1922 zmuszeni jeste-
my podnieść cenę pojedynczego egzemplarza
„Rozwoju“ na

mkp. 30.

Będąc zdania iż pismo w naszych warun-
kach powinno być jaknajtańsze i najszerszym
warstwom dostępne.

Powyższą podwyżkę przeprowadzam je-
dyne zmuszeni ostatecznością i niezwykle
warunkami ekonomicznymi.

Administracja.

Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych

Dział Ubezpieczeń dobrowolnych
Ubezpieczenia Wielkorolne.

Nieruchomości—(w 2/3 oszacowania podlegają przymusowi ubezpieczenia w P. D. U. W
pozostałą 1/3 wartości przyjmuje się w dziale dobrowolnym podług zredukowanej taryfy.
Ruchomości rolne: inwentarz żywy i martwy, krescencja.

Dział Gradowy.

Skala oszacowania—stosownie do porozumienia się, opłat szacunkowych nie pobiera się
Zgłaszanie wniosków dotyczących powyższych ubezpieczeń — bezpośrednio lub za po-
średnictwem agentów.

ODDZIAŁ ŁÓDZKI P. D. U. W.

(2290K)

Łódź, Moniuszki № 8

Wystawa obrazów malarzy polskich jest otwar-
ta codziennie od godz. 9-ej do 6-ej wieczorem.

Pomorska (Srednia) № 21.

LOKAL TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO.

2269

MAKA AMERYKANSKA

— nadchodzi —

do Działu ZBOZOWO-MACZNEGO
przy „JARMARKU ŁÓDZKIM“
ul. Piotrkowska № 44

Zamówienia przyjmujemy.
Próbki mąki na miejscu do obejrzenia 2242b

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

O ministrze Michalskim zagranicą

(wp) „Neues Wiene Tageblatt“ zamie-
sza sprawozdanie z odczytu p. Twardow-
skiego wygłoszonym w klubie przemysłow-
ców. Twardowski przedstawił stan gospodar-
czy Polski i skuteczność usiłowania min. Mi-
chalskiego w kierunku konsolidacji gospodar-
ki państwowej Polski. W dyskusji zabrał
głos przewodniczący Wilnere który oświadczył,

czyli, że potem co usłyszał od Twardowskie-
go należy pozazdrościć Polsce min. skarbu.
Przewodniczący pos. Grosser zwrócił uwagę
że rozwój przemysłu polskiego ma znaczenie
dla kraju, a także dla przemysłu austrijackie-
go, ponieważ gospodarze podnieśli się
Polski ożywi także przemysł austriacki. Pod
kreśla on szczególnie ważność założenia
i popierania polsko-austriackiej Izby han-
dlowej przez przemysłowców i handlowców
austriackich. (12)

Godziny biurowe w urzędach

(wp) Rada ministrów na posiedzeniu dnia
18-ego maja rb. postanowiła, że od dnia 1 czer-
wca urzędowania we wszystkich biurach rządo-
wych mają się rozpoczynać o godz. 8 rano,
wreszcie załatwiła szereg spraw bieżących. (8)

Powrót prez. Ponikowskiego

(wp) Dziś o godzinie 10-ej rano powrócił z
Wilna do Warszawy p. prezydent Ponikow-
ski, który w charakterze ministra oświaty, ba-
dał tam stan szkolnictwa. P.prezydent był o-
becny na egzaminach maturalnych w kilku
szkolach i jest naogół z wyników zadowolony
Jednocześnie z p. prezydentem i w jednym
z nim wagonie pojechał do Warszawy p. Wła-
dysław Mickiewicz.

Siła prawa czy prawo siły?

Obserwując niektóre zarządzenia naszego Rządu, nie można się oprzeć wrażeniu, iż są to nieskordynowane ruchy chorego, którego centralny system nerwowy jest kompletnie sparaliżowany.

Specjalnie przy zwalczaniu drożyzny, nie można powiedzieć, iż nasze władze zachowują się beczynnym i przeciwnie musimy bezstronnie stwierdzić, iż okazują przedziwną ruchliwość człowieka, który usiłuje... młotkiem zabić dokuczliwe osy, złowrogo brzęczące mu nad uchem.

Od kilku miesięcy wzmagająca się drożyzna jest przyczyną ciężkich wstrząśnięć ekonomicznych państwa oraz głębokich rysów w budowie socjalnej Polski, jest złem, korzeniem którego, tkwią głęboko w ciężkich przejściach wojennych naszego narodu.

Ekonomia polityczna ustala najracjonalniej przyczyny, tego bądź co bądź, w naszych stosunkach, wysoce niepożądanego zjawiska, my ograniczając się tylko dziennikarskimi obowiązkami, zaznaczamy, iż jedną z najważniejszych przyczyn jest dalsza inflacja papierowych banknotów, której mimo wszystkich wysiłków Rządu, pomimo daniny, oraz rzeczywiście mądrej polityki ministra Michałskiego — wstrzymać się nie dało.

Jedynym środkiem niezawodnym i naukowo uzasadnionym jest wzmożenie podaży towarów, czyli innymi słowy, produkcji kraju czy to przemysłowej, czy rolniczej — za wyjątkiem, oczywiście produkcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Tymczasem przemysł polski rozwija się wśród niepomiaralnych trudności tworzonych mu nie tylko przez fatalne powojenne warunki, ale przez rolowity rząd, który może nie ze złej woli, ile z niczym nieporównywalnej niedźwiedziej chęci zabicia państwowym kamieniem muchy, siedzącej na czole, i zakłócającej spokój delikwenta.

Skutki — wiadomyszczym i dość bolesne! Byli byśmy jednak niesprawiedliwi, zrzucając jedynie na barki rządu odpowiedzialność za drożyznę przeciwnie nawet, twierdzimy, iż to powojenne zjawisko leży po za sferą działania naszych władz, ale i zaznaczymy na tym miejscu wyraźnie, iż zarządzenia (nie liczące się z prawami życia i opiekując się jedynie na socjalnych ustąpiach) zwiększają jedynie ogólny ekonomiczny zamęt i powszechną drożyznę.

Rząd ma do dzisiaj na wszelkie dolegliwości państwowe jedną, wypróbowaną lecz wysoce charakterystyczną receptę brać co można, a co niemożna rekwirować, Jakkolwiek tego rodzaju metody swego celu nie osiągną, drożyzna nie zmniejsza, gdyż przyczyny tych zjawisk ekonomicznych, leżą głębiej, niż by się to powierzchownemu obserwatorowi lub co na jedno wyjdzie prawodawcy w naszej Rzeczypospolitej — wydawać mogło.

Zato nieco zmniejszyć ceny rząd mógłby, napewno usuwając niepożądane pośrednictwo. O ile ktoś zainteresuje się aprowizacją i wyjdzie za rogatki o 5—6 rano to zauważy szeregi fur wiozące wiktuały do miasta ale żaden wóz nie dochodzi na rynek miejski, przedtem zakupi go niewątpliwie pracowita dłoń ludu Izraela, który czycha na swe ofiary, daleko jeszcze przed miejską granicą.

Jest to normalny haracz, który opłacamy codziennie. Bywają jednak, po za tem, zwykłe rozboje popełnione co pewien czas. Np. ginie młodość, za żadne pieniądze nie można w mie-

ście ani na rynku kupić masła

Tymczasem masło idzie dniem i nocą do miasta.

Wykupują je spekulanci. Po tygodniu, dwóch, zjawia się przedziwnie ulotnione masło na rynku — ale już droższe, o 20,30,40, a jak da Jachowa to i 50 procent.

Przeciwko tego rodzaju spekulacji rząd nie tylko ma możliwość, ale obowiązek walki, nie drogą dzikich zakazów, postanowień, kar a rozsądniejszą i zgodniejszą z życiem i co za tem idzie daleko skuteczniejszą, bronią, zdrowej konkurencji.

Drożyzna — antydotum rządowe zarekwirować upaństwowić zasekwestrować — zaprowadzić monopole.

Ceny maksymalne.

Nadzwyczajny komisarz ze specjalnymi, pełnomocnictwami, gwałcącymi — elementarne pojęcia o prawach obywatelskich.

Taki brzek biurokratyczny zaczyna zaraz walkę z sklepikarzami o kilka marek zarobku, sypie kary na prawo, na lewo; skołowaciała ludność w zanadrzu różne amulety od drożyzny, w postaci taks maksymalnych, zarządzeń obowiązujących, i t.d. a tym czasem zwitrosiały chłop śmieje się w kulał z tego wzajemnego się brania za lby ciarachów miejskich i z konsekwencją godną lepszej sprawy i punktualnością maszyny, podnosi z dnia na dzień cenę swoich produktów.

Wtedy widząc swoją bezsilność, rząd wydaje jeszcze więcej drakońskie rozporządzenia, grozi t. zw. paskarzom dwoma lub siedmioma miliardami kary i co najmniej piętnastoma latami ciężkiego rozstrzelania obosieczonego postem co tydzień, w płonnej nadziei iż powstrzyma groźną falę drożyzny.

Gdzietam!

Właśni urzędnicy z jakiej państwowej komisji Wywozu i Przywozu wywożą wagonami jeżeli nie całymi pociągami żywność za granicę Polski — a przywożą wzamian cytry-

ny i pomarańcze.

W tych warunkach łatwo sobie zdać sprawę iż wszelkiego tego rodzaju walka oparta na przymusie musi doprowadzić do absurdów

Zamiast nadzwyczajnego komisarza do walki z spekulacją urzędującego w wspaniałych niemal pałacowych apartamentach może byćznaczony zwyczajny urzędnik państwowy lub komunalny do kupna produkt. żywnościowych po cenie ryn. stojący spokojnie w tym samym miejscu t.j. o 3 kilometry od rogatek, gdzie dzisiaj widzimy tylko szlachetne brody potomków nieśmiertelnego Iankiela...

Kupują oni — my też możemy

Sprzedają — oni — my też możemy.

Oni „potrzebują“ zarobić 50 procent my możemy, 5.

Oni chowają masło, my też będziemy.

Oni wypuszczają je za 2 tygodnie o 60 procent droższe — my wypuścimy w odpowiednim momencie o 55 procent tańsze.

Tu się kryje clo całej zabawy, tu jest pięta Achileasa względnie sumienie naszego Szlomy, który wie zawsze że najpoetyczniejszym narodem są... Grecy, którzy lubują się w piorunach olimpijskiego Jowisza, i w rozporządzeniach Nadzwyczajnego Komisarza.

I o ile taki państwowy lub komunalny magazyn był by prowadzony, przez człowieka z głową (co trudno zdobyć rządowi — przy dzisiejszych pensjach urzędników) — rezultat nie mógł by ulegać wątpliwości, zwłaszcza że środki jakimi rozporządza Państwo są daleko mocniejsze i pewniejsze, niż się zdaje nawet tym...co rząda.

Czas najwyższy, tego rodzaju sposoby walki z powojennymi zjawiskami ekonomicznymi złożyć do lamusa szacownych pamiętek wszechświatowej wojny, i zarzucawszy tak dogodnie stosowanie prawa siły zastąpić go dokładną znajomością warunków ekonomicznych dobroczynnymi skutkami siły prawa.

A.S.

Minister Skirmunt w Wiedniu

WIEN, 20 (PAT) Program pobytu ministra Skirmunta w Wiedniu został ostatecznie ustalony w następujący sposób przyjazd zapowiedziany jest na poniedziałek rano o godz. 10 — ej przed południem przedstawia się ministrowi członkowie poselstwa polskiego, naczelnicy urzędów polskich w Wiedniu i przedstawiciele kolonii polskiej. Na wstępie minister będzie przyjęty na audjencji przez prezydenta Heinischa i odbędzie konferencję z kanclerzem Schoborem, a zarazem austriackim ministrem spraw zagranicznych Hemmelen,

Po południu odbędzie się konferencja ministra Skirmunta z posłami polskimi, a kredytowymi w Pradze, Bukareszcie, Budapeszcie, Belgradzie i Wiedniu, Wieczorem poseł polski w Wiedniu wyda obiad na cześć ministra Skirmunta w hotelu „Imperial“.

We wtorek rano prezydent Heinisch wyda śniadanie na cześć ministra Skirmunta. Po południu w hotelu „Imperial“ przyjmie minister Skirmunt przedstawicieli prasy wiedeńskiej.

Do Warszawy przyjeżdża, minister Skirmunt w środę rano. (8)

Właściwy stosunek Anglii do Francji

LONDYN 20 (PAT) Angielskie towarzysstwo budowy tunelu pod kanałem La Manche wydało obiad na cześć b. ambasadora francuskiego Cambona. W zebraniu wzięli udział liczni przedstawiciele izby lordów i izby gmin, reprezentanci armji, oraz szereg wybitnych osobistości z towarzystwa angielskiego.

W wygłoszonej mowie Chamberlain dał wyraz swemu gorącemu uznaniu dla Cambona, jako wybitnego pracownika na niwie przyjaźni francusko-angielskiej, dodając przytem, że mezo wie obu państw powinni w przyszłości kontynuować to dzieło, mające na celu zbliżenie obu krajów, oraz dokładać wszelkich starań, aby w każdej sytuacji znaleźć przyjazne rozwiązanie.

Między innymi mówcami zabrał także głos przywódca partji robotniczej w izbie gmin Clines, który zaznaczył, że jakkolwiek jest przedstawicielem partji opozycyjnej, nieraniej przeto

przyłącza się do słów wypowiedzianych przez Chamberlaina i daje wyraz przyjaznym uczuciom angielskiej klasy robotniczej dla przyjaciółki Francji.

Mówca dodał jeszcze, że angielska partja robotnicza pragnie zacieśnić węzły przyjaźni, łączące oba kraje, a to w celu zabezpieczenia pokoju świata.

Ameryka i Francja.

PARYŻ 19 (PAT) Zolizienie pomiędzy Ameryką i Francją staje się coraz widoczniejszym. Szczególnie przyczyniły się do tego ostatnie kroki Poincarego, który upoważnił Barthou do podjęcia starań w tym kierunku, aby konferencja w Hadze stosownie do życzeń amerykańskich była jedynie konferencją rzeczoznawców. (7)

Rozmyślenia Stanów Zjednoczonych

Ameryka a sowieły.

Hughes przesłał Childowi nowe instrukcje, w których usunięte są wszelkie wątpliwości co do możliwości udziału Ameryki w jakichkolwiek rokowaniach z Rosją, dopóki Sowiety nie przyjmą kilkakrotnie przez Amerykę stawianych warunków. Brzmienie tej instrukcji nie zostało ogłoszone. Jednakże urzędowo podają, iż Child otrzymał polecenie zawiadomienia Lloyd George'a i innych uczestników konferencji, iż ustrój sowiecki stanowi niemożliwą do przekroczenia barierę dla porozumienia się z Rosją. (8)

Ciekawe metody

Władze sowieckie wystawiły w Moskwie jako jeden z eksponatów na wystawie higienicznej ciała trzech męczenników i świętych kościoła prawosławnego, które znajdowały się przed wojną w kościele św. Ducha. W celu silniejszego nagrywania się obok zwłok świętych powieszono trupa fałszerza pieniędzy oraz szczura. Pod witryną ze zwłokami męczenników umieszczono napis: „Te trzy trupy podawane są przez Cerkiew Prawosławną za ciała świętych, chociaż żadnych wiarygodnych danych na to niema. W roku 1919 zakonnicy prawosławni użyli ich w celach mistyfikacyjnych, aby zwalczać rewolucję. Niech te trzy trupy posłużą dla oświecenia i uświadomienia ludu.

Powyższy wypadek wywołał silne wzburzenie wśród wiernych kościoła prawosławnego.

Miljonówka

W dzisiejszym ciągnięciu Miljonówki wylosowany został Nr. 0,485,883.

Ten numer sprzedano do Banku Kredytowego w Warszawie. (8)

Kutki traktatu w Rapallo

Pogróżki wojenne sowiełtów

MOSKWA 20 (PAT) Rewolucyjna rada wojenna, jak komunikuje „Ziżi“ postanowiła na wniosek głównodowodzącego Kamienie wa zakomunikować rządowi i centralnemu komitetowi wykonawczemu, że obecna liczebność armji sowieckiej nje wystarczy do obrony granic i że dopiero 3 milionowa siła zbrojna pozwoli Rosji czerwonej czuć się bezpiecznie.

REWEL 20 (PAT) Wczoraj wieczorem powrócił z Finlandji prezydent republiki estońskiej. Rozmawiając z dziennikarzami fińskimi, prezydent powiedział m. in: ogólny front państw bałtyckich jest niezmiernie pożądanym, albowiem imperjalizm rosyjski nie zniknął, tylko przemałował się na kolor czerwony. Państwa bałtyckie, nie mając dotychczas poważnych gwarancji, muszą opierać się tylko na wzajemnym poparciu jedno drugiego.

MOSKWA 20 (PAT) W tych dniach w

Wielkim Teatrze w Moskwie urządzili komuniści moskiewscy wiec protestujący z powodu rozstrzelania w Rawlu Kindizepa. Zimowiew oświadczył, że miasto Jamburg zwać się będzie odtąd Kindizep, a to w tym celu, aby biała Estonia pamiętała, że pomsta za dokonaną zbrodnię jej nie minie (1)

Estonja wreszcie zdaniem Zimowiewa wkrótce będzie należała do sowieckiej Rosji. Na wiecu przyjęto rezolucję, która stwierdza że rząd białej Estonji niezawodnie zapłaci za swój czyn.

RYGA 20 (PAT) Nadeszła tu wiadomość o aresztowaniu w Petersburgu 60 obywateli estońskich, przeważnie urzędników estońskiej komisji opcyjnej, z prezesem tejże komisji na czele. Ma to być odpowiedzią na rozstrzelanie Kindizepa. Aresztowanym estońskim zarzuca się uprawianie szpiegostwa i przemytnictwa.

Po konferencji 'genueńskiej.

WIEN 19 (PAT) „Neue Freie Presse“ podaje z Genui następujące szczegóły o wystąpieniu Galvanuskasa. Delegat litewski wystąpił na wczorajszym posiedzeniu końcowym konferencji w gwałtowny sposób przeciw Polsce, oświadczaając, że pakt w sprawie nieatakowania tak długo będzie iluzoryczny dopóki Polska nie da poważnej gwarancji, że nie będzie atakowała państw sąsiednich. Mimo licznych przyrzeczeń Polska nigdy nie dochowała danego słowa.

W tym miejscu przerwał mówcy prezydent Facta bardzo wzburzonym tonem i zauważył, że będzie wyrazem opinji całego zebrania, jeżeli wobec delegata polskiego wyrazi żal z powodu zajęcia, jakim jest mowa delegata litewskiego. Niedopuszczymy, powiedział Facta, aby nadużywa no tu gościnności.

Podczas gdy słowa Facty tłumaczyła tłumaczka na język angielski, delegat litewski przemawiał dalej, czyniąc Polsce rozmaite zarzuty. Powstała taka sytuacja, że równocześnie przemawiał delegat litewski i angielska tłumaczka, która w dalszym ciągu tłumaczyła przemówienie prezydenta Facty. Wreszcie Facta przerwał delegatowi litewskiemu przemówienie i odebrał mu głos. Nagłe przerwanie mowy delegatowi litewskiemu, wywołało żywe oklaski na części trybuny dziennikarskiej.

Następnie zabrał głos min. Skirmunt i między in. w imieniu swojej delegacji, złożył oświadczenie o stosunku Polski wobec paktu i

Litwy.

(2)

GENUA, 20 (PAT) Specjalny sprawozdawca „Petit Parisien“ donosi z Genui, że Benesz zawarł z Cziczerinem ogólny traktat sojuszniczy na przeciąg 20 lat. (8)

PARYŻ, 20 (PAT) „Petit Parisien“ ogłosiła wynulżenia uczynione przez Rathenana w Genui, który m.in. powiedział, że już z głosów prasy niemieckiej wynika, że Niemcy przyjęli zarządzenia traktatu wersalskiego, jak również i innych późniejszych traktatów politycznych i najmniej myślą o tem, by oderwać od Polski Po znańskie, a Alzację i Lotaryngię od Francji. Na leżałoby przyjąć układ zawarty w Rapallo (1) bo on gwarantuje spokój w Europie. (8)

GENUA, 20 (PAT) Radjo. Dzisiaj o godz. 15.30 Lloyd George opuścił Genuę. Na dworcu żegnali premiera angielskiego delegaci włoscy z Factą i Schanzerem na czele. (8)

PARYŻ, 20 (PAT) Lloyd George i delegacja angielska przybyli do Paryża przed południem na dworzec Lyonński w Paryżu lord Harding z personelem ambasady. O godz. 11 delegacja odjechała w dalszą drogę do Londynu. 8

LONDYN, 20 (PAT) Na konferencji narodowych liberałtów przemawiał Asquit przed audytorem liczącym ok. 3000 osób i krytykował ostro politykę Lloyd George'a na konferencji genueńskiej. (8)

Meble!!!

różne sprzedają oraz przyjmują wszelkie obśtałunki wchodzące w zakres stolarstwa. Prosimy o zwrócenie bacznej uwagi, że drugie piętro niema nic wspólnego z pierwszym piętrem, zupełnie osobne.

SIENKIEWICZA 59, oficyjna, drugie wejście drugie piętro, mieszk. 26

Dr. med P. BRAUN

Południowa 23, Spec. chorób wenerycznych i skórnych i moczopłciowych Przyjm 10—1 i 5—8. Panie 4—5 617-B-12

KUPUJE

brylanty, złoto, srebro, perły, diamenty, stare zęby, garderobę, placę ceny najwyższe. Konstancynowska 7, prawa oficyjna 1-sze piętro Z. MILICH (1371)

TARG RZEMIESLNICZY

Łódź, Al. Kościuszki 73

POKAZ I SPRZEDAŻ

Meble, zegary, obuwie, ubrania, czapki, galanterja, powozy, kompletne instalacje elektryczne i t. p.

— 15% niżej ceny rynkowej. —

Otwarte codziennie od 10-ej rano do 10 w. W godzinach wieczorowych przygrywa orkiestra.

Bufet na miejscu. — Wejście 100 mk.

Dyrekcja

Kolei Elektrycznej Łódzkiej

ogłasza niniejszym, że z powodu naprawy górnej sieci ruch nocnych pociągów w nocy z dn. 22 na 23 z 23 na 24 i z 24 na 25 maja r. b. będzie następująca: pociągi linii 5 i 8 kursować będą z Dworca Kalskiego przez ul. Milsza, Gdańską, Konstancynowską, Pomorską, Nowo-Targową do placu Dąbrowskiego i z powrotem zaś pociągi linii № 1, kursujące pomiędzy Pl. Kościelnym i Głównym Rynkiem. będą wstrzymane. 2261b

NA MARGINESIE

Służba kobiet w wojsku.

Wiadomo wszystkim że kobiety są wojownicze i bić się, a raczej kogoś nieraz lubia. Jednakże podziwiam posłów sejmowych którzy głosowali za tym projektem, wojskowej służby kobiecej. Widocznie żaden z nich nie był nigdy żonaty więc też nie przewiduje, jak straszne skutki mogłoby spowodować danie w ręce kobiet broni. Taka uzbrojona małżonka, dysputowałyby ze swym mężem miast dotychczasowym sposobem, talerzami, lub tem co pod rękę wpadnie, teraz poprostu strzelałaby do niego. Kobieta wymuszałyby od męża, „pod groźbą karabinu“ pieniądze na różne potrzeby. Kochanka trzymałaby również tym sposobem przy sobie. A zresztą ile to byłoby spraw sądowych o „nieposzanowanie siły zbrojnej“.

Naturalnie kobiety wprowadziłyby modę do munduru wojskowego. Prawdopodobnie niektóre zaczęłyby nosić czapki wojskowe ze strusimi piórami lub wstążkami; żądałyby wprowadzenia dekolowanych mundurów. A co zrobiłyby te które mają ładne nogi. Napewno chodziłyby w krótkich spodniach.

Między kobietami takie możnaby usłyszeć rozmowy. Kapral-właścicielka magazynu mógł do swej przyjaciółki „Cóż ta fladra-sierżant co to ma sklepik z wiktuałami myśli że ja jej będę pierwsza się kłaniała. Jeszcze co! Lub „Mój mąż że jest generałem chce wydawać rozkazy. Na to ja nie pozwolę“.

A co będzie gdy mąż lub kto inny zawini, i zebra udzielić kobiecie dłuższego urlopu, a on, na przykład jest ministrem wojny (to również można przewidywać) i prowadzi całą kampanję.

A teraz wyobraźmy sobie jakby się przedstawiała służba kobiet na froncie.

Wojsko kobiece na kwaterach odpoczywa. Alarm... Niektóre kobiety nie chcą wstawać tłomacząc się „Ja jestem dziś niedysponowana, muszę w łóżku cały dzień poleżeć“ Naokoło rozlegają się okrzyki „Panno Marjo, gdzie mój gorset!“, „Kto mi wziął podwiązki“, „Co ja zrobię, zabrakło mi pudru!“

A w rowach strzeleckich. Dwie koleżanki leżą obok siebie z karabinami w rękę wyglądając poza okop. Z okopu nieprzyjacielskiego wychyla się ktoś. Jedną z koleżanek bierze go na cel. Wtedy rozlega się krzyk drugiej „Jezus Marja nie strzelaj! taki przystojny brunet“.

Lepiej że ustawa o służbie kobiet nie przeszła.

(5)

GNIEW.

Pamiętniki Kronprinca

(§) „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ podaje urywki pamiętnika b. Kronprinca.

We wstępie pisanym w marcu 1919. autor mówi:

Szczerze i bez obłudy, chcę notować fakty tak jak je widziałem. Nie będę tał swoich błędów, ani też zwiększał winy innych.

Oto, między innymi, wrażenia następcy tronu z podróży do Anglii, na koronację króla Jerzego:

„Kiedy po uroczystej koronacji, król i królowa opuszczali katedrę Westminsterską, obecny tłum powitał ich trzykrotnym hurra. Kiedy następnie z żoną wychodziłem z kościoła, tłum zgłotował nam taką samą owację, jak królewskiej parze. Później, od anglików, dowiedziałem się, że żaden obcy panujący nie był dotychczas tak w katedrze westminsterskiej witany... „Następnie przytacza kronprinc swoją rozmowę z angielskim sekretarzem stanu, str Edwardem Greyem. W rozmowie książę nadmienił, że gdyby Anglija i Niemcy, dwa najpotężniejsze na lądzie i na morzu mocarstwa, zechciały działać zgodnie, mogłyby się dzielić światem.

„Prawda, odpowiedział sir E. Grey, ale Anglija z nikim dzielić się nie chce, nawet z Niemcami“.

Podczas studjów w departamencie marynarki, poznał kronprinc admirała von Tirpitz, o którego zdolnościach z zachwytem się wyraża. Zachodziła pomiędzy nimi różnica zdań w sprawie Anglii. Tirpitz dążył do całkowitego zniszczenia morskiej potęgi Anglii, i pragnął w tym celu stworzyć flotę dostatecznie potężną do decydującej walki.

„Uważałem pomysł ten za niewykonalny. Supremację nad Anglią moglibyśmy uzyskać tylko wtedy, gdybyśmy stworzyli przeciwwagę Anglii w przymierzu z mocarstwem, którego siły lądowe i morskie pozwoliły nam uzyskać na jeżytej potęgę“

Ale nietylko problem panowania nad morzem skłonił Anglię do wejścia w wojnę z Niemcami, kronprinc przewidywał to wcześniej.

„Siła, która pchnęła Anglię do wojny z nami, dawno już dążyła do odosobnienia nas ekonomicznego. Ludzie orientujący się w sytuacji, nie mogli wątpić, że Anglija chwyci się pierwszej sposobności, żeby sprawę rozstrzygnąć. Tylko tak krótkowzroczni politycy, jak Bethman Hollweg nie zdawali sobie z tego sprawy.

Zaznajamiając się z polityką zagraniczną

miął kronprinc sposobność przekonać się jak Niemcy były we wszystkich krajach zniechędzone. Oprócz Austrii, Turcji, moze Szwecji i Hiszpanii nienawiść ta zwrastała na całym świecie. Tłumaczył sobie to następca tronu zazdrością, spowodowaną dobrobytem Niemiec, a po części butnem i aroganckiem zachowaniem się Niemców zagranicą.

Pisząc o wojnie, zaprzecza kronprinc kategorycznie, żeby do niej dążył. Omówiwszy morderstwo arc księcia Ferdynarda i ultimatum Austrii, do Serbji, przytacza rozmowę, jaką miał z oicem swoim i ze stryjem, księciem Henrykiem, 31 lipca wieczorem, w parku Potsdamskim.

Kronprinc różnił się w zdaniu ze stryjem, utrzymywał, że Anglija stanie po stronie nieprzyjaciół Niemiec, książę Henryk był przeciwnego zdania. Był to ten sam ślepy optymizm, który cechował Bethmana-Hollwega. Cesarz ustalonego zdania w tej sprawie nie miał.

2-go sierpnia, przed wyruszeniem na front miał następca tronu rozmowę z kanclerzem, który kategorycznie twierdził, że Anglija pozostanie neutralną.

Odwrot z nad Marny był zdaniem następcy przedwczesny można było wtedy zgnieść całą Francję.

Opisawszy bitwy zwycięstwa i klęski abdykację Wilhelma i rewolucję pisze kronprinc o ucieczce do Holandji, 9

„Wszędzie po drodze sztandary francuskie, ludność wzburzona. Bandy ludzi, którzy przedtem byli żołnierzami, idą w największym bezładzie. Jakiś stary chłop, z czerwonym sztandrem w rękę, obrzuca nas obelgami, odpowiada mi tak, że błąd i drżący ze strachu idea muje czapkę. Nasze przybycie zdziwiło rząd holenderski, dając nam na razie do dyspozycji zamek hr. Metternicha.“

Zamach Kappa, wywarł na następcy tronu silne wrażenie.

„Wypadek ten, pisze, był dla mnie ciężkim ciosem. Zrozumiałem, że nie będę mógł w przyszłości odzyskać miejsca w rodzinie i ojczyźnie bez przelewu krwi.“ (4)

TEATR MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

(—) W Petersburgu organizuje się ciekawa nowość artystyczna: Teatr mniejszości narodowych. W teatrze tym urządzone być mają przedstawienia sztuk lotewskich, estońskich polskich, granych w oryginalnie przez odpowiednie zespoły.

HORST H. WEHNER.

Uziennik doktora Heddersona

Papier książki pokrywał drobne literki; nietrudno było w nich rozeznac rękę doktora, pomimo iż wszelkie inne pozostałe po nim papiery wykazywały normalnie duży charakter pisma. Pamiętnik rozpoczynał się zapiskami z podróży do wysp fidżyjskich. Były to któreś ostro zaskwicowane notatki z wypadków dnia, wrażeń, badań nad stosunkami krajów i ludzi. Nic anormalnego ani uderzającego, — pozatem nawet zajmujący sposób pisania.

Komisarz przewracał kartki i czytał stronę za stroną. Godziny urzędowania minęły już dawno, na stole paliła się lampa pod blado zielonym abażurem. I czytał.

„Tabiti, 23, II. To jednak prawda, co kiedykolwiek czytałem i słyszałem o straszliwym działaniu opjum. Odczuwam to na samym sobie. Zszarpały mi się nerwy. Z każdym ranem budzę się już nie tym samym silnym człowiekiem, jak poprzednio. Położył mi się na skroniach jakiś tępy ucisk, hamujący mi tok myśli, odbierający wszelką radość. Zdaje mi się, że trzeba wracać, — włóczenie po świecie staje mi się ciężarem. Nie wjem czy napisać do domu, — zapowiedzieć swój przyjazd? I czy czeka mnie jeszcze Irena. —

moja mała Irka? — Zdaje mi się, że moja miłość dla niej nie wygasła chyba...

Singapore, 6.IV. Jadę więc ostatecznie do kraju. Mam już włóczęgi do syta. Nie wiem już, co to potrzeba snu lub jedzenia, palę tylko ustawicznie i od czasu do czasu — kiedy mnie ucisk w skroniach zbyt zmęczy, — zażywam opjum. W kraju przestane. Pisała Irena. Kocha mnie jak dawniej.

Suez, 3.V. Dziś w nocy miałem znów ten niesamowity sen. Znowu widziałem tuż obok siebie ów ohydny koszmar, który przychodzi ssać mi krew, wpijąc się kończastymi pazurami w mózg i wyszarpywać nerwy. To wszystko jest okropne.

5.V. Znowu było to u mnie, owo ciemne „coś“, które czai mi się nad głową. Naszło mnie tej nocy powtórnie, — usadowiło mi się na piersiach, niby ogromny, wilgotny pajak. Czyż mnie ten nocny strach miałby już nigdy nie opuścić? Zapas mojego opjum zaczyna się już wyczerpywać... Kiedy go zabraknie, — ów niepojęty polip pochwyci mnie całego w swą moc...

6.V. O grozo, — o straszliwa grozo... Pojąłem teraz, czemu ten pasący się moją krwią upiór jest taki straszny, taki straszliwie przerażający. W każdą noc wpelza mi na łóżko ohydny, potworny pajak upstrzony plamami, z których każda ma kształt roześmianej szycerki trupiej czaszki. Przypomniałem sobie, gdzie go po raz pierwszy zobaczył. To było w Benares. — w ów dzień, kiedy fakirzy hin-

duscy obsiedli brzeg Gangesu, otoczywszy czarownicę Ranhe. Brunatna kobieta wślizgnęła się w jakiejś chwili do wielkiej skrzyni drewnianej, nad którą przybito wieko i przywalono je ciężkimi kamieniami. Wówczas jeden z mężczyzn wziął długą szablę i począł nią raz po raz przebijać wewnątrz skrzyni poprzez szpary pomiędzy deskami. Krew młodej, brunatnej dziewczyny trysnęła całymi strugami, — jej jęki i przedśmiertne rżenia słyhać było nawet poprzez zgiełk cymbałów i wrzask rogów. Potem podniesiono skrzynię i ciśnięto ją w wodę. Utonęła z belkotem, — ale w tejże chwili wychynał ponad fale olbrzy mi pajak o ludzkiej twarzy. To była twarz zamordowanej czarownicy Ranhy. I podobnie ten mój pajak, ten koszmar, co ze mnie noc po nocy wysysa krew, ma także ludzką głowę... ma twarz jakiejś kobiety, — ma — krzycałem we śnie, — ten pajak ma twarz widziałą już kiedyś, — młodą, kobiecą twarz... Kto to jest...?

8.V. Było znów u mnie... — o męko, straszliwa męko... Zrozumiałem, czyja to twarz... Irena, Irena...! Ten bezistotny upiór ma twarz mojej narzeczonej...

15.V. Nadchodzi mnie noc po nocy, — sadowi mi się na piersiach, wpija białe kobiece palce w ciało i ssie krew. Zużyłem już cały zapas opjum, — lekarz okrętowy odmówił mi kategorycznie nowej dawki. Całe szczęście, że zdołałem przekupić jego służącego, który mi dał znów pewną ilość.“

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią przysługę drogim nam zwłokom

S. † P.

Adolfa Kujata

a w szczególności ks. Zalewskiemu za wypowiedzenie słów pociechy, chórowi kościelnemu St. Kostki „Heronimus” za wykonanie śpiewów żałobnych, przyjaciółom i znajomym za liczny udział składają z głębi serca „Bóg zapłać.”

6222

ŻONA I RODZINA.

ZYGZAKI

„Głos chce wetknąć szpileczkę.

Łódzki żydowski organ drukowany w polskim języku i w tytule głoszący swą polskość szuka sposobności żeby zaczepić polską policję.

We wczorajszej kronice zamieścił notatkę p.t. Policja szerzy... oświatę” w której dowodzi że policja chodzi po sklepach i innych zakładach handlowych, w nawiasach dodaje a może i prywatnych mieszkaniach przedkładając listy składkowe Polskiej Macierzy Szkolnej, żądając wpłacenia pewnych sum.

„Głos” żąda wyjaśnienia na jakiej zasadzie policjanci w uniformie z teką i przy broń (cytuje dosłownie) zajmują się zbieraniem ofiar dla prywatnej instytucji. Na zakończenie dodaje „Głos” że jak wyjaśnił policjant (podany numer) czynił on to na rozkaz władzy.

Pismo wspomiane znające jeden wypadek natychmiast go uogólnia twierdząc że cała policja zbiera składki i że czyni to ona rozkaz władzy. Tymczasem zasięgnęliśmy informację u komendy policji i ta stwierdziła że do takich funkcji policjanci nigdy nie byli używani i że dany policjant czynił to prywatnie jako członek Macierzy.

Jednocześnie zgłosił się do naszej Redakcji właściciel sklepu w którym to miało miejsce i stwierdził że sam z własnej inicjatywy złożył pewną sumę na ręce wspomnianego policjanta, członka P. M. S. zaopatrzonego w kwitarjusz. To nie podobało się jakiemuś żydkowi, który zażądał od policjanta legitymację, a wzamian za także żądanie ze strony policjanta przedstawił zaświadczenie współpracownictwa w „Głosie”

Jak widzimy współpracownik „Głosu” pełni funkcję członka jakiejś „ochrony” kontrolującej czynności policji.

Mniemam że zarówno policjant jak i wojskowy jeśli są członkami pewnej instytucji mają, prawo prywatnie zbierać pieniądze na rzecz danej instytucji. Ze funkcjonariusz policji miał na sobie uniform i w ręku tekę to jeszcze nie dowodzi o jego urzędowym charakterze.

Przypuszczam że gdyby ów policjant zbierał składki na palestyński „szekel” lub na pomnik dla pana Sachsa lub posła Grünbauma to „Głos” nie wyzyskałby tej okazji celem wetknięcia policji szpileczki.

Zi.

Wczorajsza uroczystość

Ku czci poległych w wojnie Polaków Amerykańskich

Wczoraj o godzinie 11 przed południem odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne za poległych polaków amerykańskich, w wojnie światowej.

Wśród pięknie udekorowanym zielenią i sztandarem, amarantowym z orłem białym pośrodku świątyni ustawiony był katafalk, na którym czarna trumna pokryta była gwiazdą z tym sztandarem amerykańskim na wierzchu którego umieszczony był kask bojowy ze złotym na krzyż dwiema szablami.

Przy trumnie w pełnym uzbrojeniu wartę

honorową trzymało czterech żołnierzy.

Uroczyste nabożeństwo celebrował w asyście kleru rektor seminarjum duchownego ks. kanonik Jan Krajewski. Podniosła mowę okolicznościową wygłosił profesor seminarjum duchownego i proboszcz kościoła Podwyższenia Św. Krzyża ks. dr. Jan Bączek.

Podczas nabożeństwa orkiestra wojskowa wykonała marsz żałobny Chopina i parę innych pieśni religijnych.

Na nabożeństwie obecni byli przedstawiciele władz wojskowych, administracyjnych i municypalnych jak również rozmaitych stowarzyszeń i związków.

Prócz tego ogromna nasza katedra była po brzegi wypełniona pobożną ludnością i uczącą się młodzieżą szkół średnich ze sztandarami okrytymi czarną krepą.

Przed kościołem panie zbierały ofiary na tablicę pamiątkową, ku czci poległych polaków amerykańskich, która ma być wmurowaną w katedrze.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Niedziela 21 maja Wiktorjana M.
Wschód słońca g. 4 m. 20
Zachód g. 7 m. 57.

— Widowiska.

Teatr Polski (Cegielniana 63)
Dziś o g. 5 p. p. „Potasz i Perlmutter.
o g. 8.15 „Promienie FF”

„Filharmonia” (Dzielnia 18)

„Casino” (Piotrkowska 72)
Chórystka z Eldorado

„Grand Kino” (Piotrkowska 72)
„Danton”.

„Luna” (Przejazd 1)
Opowieści arabskie z 1000 jednej noey

— Kompanja do Częstochowy

Dn. 3 czerwca po niesporach o godz. 8—ej wie czorem specjalnym pociągami z dworca Kaliskiego pod przewodnictwem kapłanów wyrusza kompanja do Częstochowy.

Powrót z Częstochowy w d. 5 czerw. wieczorem Zapisywać się można codziennie w kancelarii parafjalnej (ul. Przejazd nr. 15) w godzinach biurowych. (8)

— Kandydaci do stanu duchownego.

Egzamina dla aspirantów do Seminarjum Duchownego w Łodzi (ul. ks. Skorupki 14) odbędą się dn. 20 czerwca o godz. 9 rano.

Kandydaci mający maturę gimnazjalną i znajomość łaciny przyjmowani są na teologię. Ci zaś, którzy mają świadectwo ukończenia 6 klas gimnazjalnych mogą być przyjęci na pierwszy kurs przygotowawczy.

Wymagane są następujące dokumenty: 1) metryka chrztu, 2) świadectwo szkolne, 3) świadectwo moralności od ks. proboszcza i ks. prefekta 4) świadectwo szczepienia ospy. (5)

— Sprawa nadużyć w Magistracie.

(p) W dniu 30 czerwca sąd apelacyjny w Warszawie rozważyć będzie sprawę 54 urzędników oskarżonych o nadużycia przy wydawaniu kart chlebowych. (8)

— Biuro X-go komisariatu.

Z dniem 25 bm. biuro X komisariatu policji państwowej zostaje przeniesione z ulicy Karola na Pabską 88. (8)

KOMUNIKATY.

— Komunikat pracowników Banku Handlowego w Warszawie. Oddziału w Łodzi.

Grupa strajkujących pracowników bankowych rozleciała świszki uliczne, w których nieznani, lecz surowi sędziowie podają do wiadomości przygodnej publiczności nazwiska 25 urzędników Banku Handlowego w Warszawie, Oddziału w Łodzi, jako łamistrejków, zdrajców itp. Nie zajmując się obszerniej formą tego wystąpienia, uważamy za wskazane sprostować fałszywe informacje.

Otóż w Banku naszym z ogólnej liczby 117 pracowników (nie wyłączając dyrekcji, prokurentów i oficjalistów) nie przerwało pracy 75 osób a więc znaczna większość. Wzrastająca wciąż drożyzna i jej skutki nie usposabiają oczywiście pracowników do zadowolenia z warunków materialnych, jednakże większość ich była zdania, że strejk nie jest jeszcze tą bronią, której należało pohopnie użyć w ostatniej akcji.

Nie stawało się do pracy 42 pracowników, przeważnie młodszych mało związanych z Bankiem i jego pracownikami i uległych terrowi strejkowemu. Zestawienie to wykazuje ten dencyjność proklamacji ulicznej, z której wtajemniczeni mogliby wynioskować, że do bezrobocia przyłączyła się większość pracowników Banku naszego.

Po wybuchu strejku nie było ze strony strajkujących należytych prób skomunikowania się z niżej podpisanymi, natomiast w pierwszym dniu gromada strajkujących, złożona przeważnie z młodzieży, wtargnęła do biur banku, zachowując się w sposób, nienadający się do szczegółowego opisu. Tego rodzaju uliczna faktyka nie osiągnęła oczywiście spodziewanego skutku, lecz w dalszym ciągu doprowadziła do rozlepania świszków ulicznych, przedstawiających sprawę powyższą i osoby w fałszywym świetle.

W konsekwencji zamiast spótni, wytworzo no tem większy rozłam.

Przeciwko takim niesłychanym metodom postępowania protestujemy, nie chcąc, by po wtarzały się w przyszłości i zaszkodziły zarówno pracownikom jak i zrzeszeniom zawodowym. (8)

Z Sekcji Pszczelniczej.

Z powodu niepogody kursa pszczelniczej wycieczka została odłożona na niedzielę dn. 28 | 5 o godz. 6 rano. Kursa rozpoczną się punktualnie o 9—ej rano. (10)

2288—1

Zarząd.

Z LITERATURY.

J. et. J. Tharaud. Quand Israel est roi? Paris
librairie Plon 1921.

— 0 —

Pierwsza z wymienionych książek, swą
złotą szatą przypominająca niezdrów romanse,
a treścią od nich odmienna, mówi o przewro-
cie bolszewickim na Węgrzech, jak pisze J.
Wapniarski w „Gazecie Porannej”. Autorzy po-
przez opowiadanie o zamordowaniu prezydenta
ministrów Tiszy oraz o chorobliwie ambitnym
magnacie węgierskim Michale Karolyim, żadnym
władzy za wszelką cenę i schlebającym tłumow-
wi, dochodzą do właściwego tematu, rozpoczy-
nając go rozdziałem, poświęconym Beli Kuno-
wi.

Co to za postać? Dowiadujemy się, iż
przed wojną był on skromnym reporterem oraz
sekretarzem jakiegoś związku robotniczego;
otrzymywana pensja słać mu nie wystarczała,
skoro nadużył zaufania tej instytucji. Wytoczono
mu proces, którego skutków uniknął tylko
dzięki wybuchowi wojny światowej. W r. 1916
dostaje się do niewoli rosyjskiej i wysłany zo-
staje do Tomsku; tu uczy się rosyjskiego języ-
ka, a wspólnie z Radkiem już w r. 1917 zakłada
tygodnik komunistyczny węgierski.

A gdy rząd bolszewickim grozić zaczy-
na upadek, Kun organizuje z jeńców tak osła-
wiony później batalion międzynarodowy. W r.
1918 Kun pod opieką Lenina stwarza kursy a-
gitacyjne, a w listopadzie tegoż roku pod fał-
szywym nazwiskiem przybywa na Węgry i roz-
poczyna w Budapeszcie gorączkową działal-
ność komunistyczną, hasłem zaś jego jest „nie
wystarczy wymordować burżujów, trzeba ich
jeszcze krajać na kawałki”.

Usiłowania jego nie miały narazie powo-
dzenia; dwukrotnie więziony, za drugim razem
nawet dość długo, wydostaje się z więzienia do-
nierzo dzięki Karolyiemu, który nie może sobie
radzić ani ze wrzeniem umysłów, ani z nacie-
raniem Czech i Rumunji.

20 marca 1919 wybucha bolszewicka bom-
ba, a na 26 komisarzy rządu jest 18 żydów!
Jeśli się zważy, że Węgry miały wtedy 21 mil-
lion ludności, w czem tylko półtora miliona ży-
dów, stosunek powyższy będzie tem więcej ra-
żący. O nielicznych chrześcijanach, zasiadają-
cych w sowiecie mówiono, iż tkwią tam po to
jedynie, by i w święty dzień sabatu rząd mógł
pracować.

Tak powstała nowoczesna Jeruzolim Ja-
cy ludzie stanęli na jej czele? Szefem sowie-
tów został Bela Kun, szefem czerezwyczajki Klein,
węgiersko-żydowskim Napoleonem dr. Pogany,
lotną ekspedycją karną dowodził Tibor Szamuely,
szefem katów został Koku. A inne nazwiska
„wielkich”? Krammer, Böhm, Kunstätter, Laszlo,
Grünblatt, Lazar, Beryfeld, Strub, Reinheimer,
Bratmamy Amburger i wielu, wielu innych.

Ludzie ci, żadnymi istotnymi węzłami z
krajem niezwiązani, dokonali w ciągu krótkiego
czasu dzieła straszliwego zniszczenia, a pocho-
dzili albo z niedouczonej miernoty albo nawet
z mętów społecznych, które pchała żądza wła-
dzy czy zemsty. Lud węgierski prędko się
osrząsnął i odpowiedział straszliwym pogro-
mem żydów, ale obficie płynąca ich krew nie
powołała do życia tych, kogo terror bolsze-
wicki zgładził, nie wróciła zniszczonych ma-
jątków.

Jeśli jednak — piszą autorowie książki —
o tym przypominamy, czynimy to nie w tym
celu, by uczyć się od Węgrów terroru, lecz po-
to, by mając na oku to co oni w ciągu kilku
miesięcy 1919 roku przeżyli, potrafili tak się
obwarować, by u nas podobne eksperymenty
były niemożliwością.

O stosunku Węgrów do Kuna niech
świadczy napis na jego kamieniu nagrobnym
„tu zdechł pies”. (2)

Sejmowa Polka

(Na znaną nutę)

Była w Sejmie raz zabawa,
Husia—Siusia, Husia—Siusia,
Gdy dojlidzka szła rozprawa,
Husia—Siusia i t. d.
Takie życie w posłach wrzało,
Husia—Siusia i t. d.
Ze się komus w łeb dostało,
Husia—Siusia i t. d.

Kiernik GUZie nabił guza
Wyrzucono wiej intruza
„Niechaj więc nie przeszkadza”
Tak orzekła Sejmowa władza.

Tra ra-ra Prezes Kiernik już nie gra,
Tra ra-ra P. S. L. wraz z nim biada
Tra-ra-ra Kiernik z tronu zrzucen jest;
Wszystko jedno kto zasiądzie, lecz zabawa była fest.

Placzą wszyscy adherenci,
Husia—Siusia i t. d.
Każdy z nich jak może kręci,
Husia—Siusia i t. d.
Na drugiego winę zwała.

Husia—Siusia i t. d.
Bojąc losu się Dobała,
Husia—Siusia i t. d.

Nie to jednak nie pomoże,
Spij, gdys twarde postać łoże,
Pocoć wkładał nes w Dojlidy,
Napytales się więc bdy.

Tra-ra-ra Może Bryl tu radę da,
Tra-ra-ra Chłop ten w pięści siłę ma
Tra-ra-ra Bryl do Putka skoro bieży,
Wyciał pięści między cezy, przeci wniki na ziemi leży

Awantura jakich mało
Husia—Siusia Husia—Siusia,
Choc nie pierwszy raz się rtało
Husiu—Siusia i t. o.

Nikt się na to nie obarzy
Husia—Siusia i t. d.
Na cóż posłom ich twarz słaży
Husia—Siusia i t. d.

Na pięć dni Bryl zawieszony,
Pojechał do swojej żony,
J rozparzysy się w chalupie
Mysli: Ot ludziska głupie.

Tra-ra-ra Jak się dobrze to składa,
Tra-ra-ra Tu się świstwo zrobić da.
Tra-ra-ra W domu mi nikt nie przeszkodzi:
Jeśli w takim interesie, zgłosi się tu do mnie złodzie!

Ze ktoś komus rzekł „kanalja”
Husia—Siusia i t. d.
To dla Sejmu nie nowalja
Husia—Siusia i t. d.
Ze zbil jeden tam drugiego
Husia—Siusia i s d.
Też dla Sejmu nic nowego
Husia—Siusia i t. d.

„Niema — mówił Ben-Aki-ba
W świecie nic nowego chyba,
Wszystko kiedyś, gdzieś się działo.
Taż okryjmy Polskę chwałą.

Tra ra-ra Ładna idzie w Sejmie gra.
Tra-ra-ra Taki Sejm rozogdzić trza.
Tra-ra-r Kiedyż wreszcie przyjdą ludzie,
Co się w Sejmie zachowają, lepiej niż w karczemnej
(7) (budzie
Z. L I N

ETAMINY

BATYSTY, FROTTE
I FIRANKI
poleca sklep bławatny
A. TETZLAFF i S-ka
Piłtrkowska 100 Tel. 541

FROTTE

ETAMINY BATYSTY
I FIRANKI
poleca sklep bławatny (4078K
A. TETZLAFF i S-ka
Piłtrkowska 100 tel. 541

Teatr Miejski

PROMIENIE F. F.

Scenariusz kinematograficzny w 3 aktach
Brunona Winawera.

Teatr jak i inne dziedziny życia prze-
żywa modę. Jak po opuszczeniu kraju przez
moskali były modne i cieszyły się uznaniem
u publiczności sztuki z dziejów matyrolodji
polskiej, satyry na stosunki panujące za cza-
sów okupacji rosyjskiej np. „Tamten”,
„Młody Las” lub „Medal 3 Maja”, to obecnie
cieszą się największym powodzeniem satyry
na nasz rząd oraz co należy z większym uzna-
niem podnieść — na paskarstwo. Po
„Polityce”, która swojego czasu narobiła wiele
hałasu w kraju, zawdzięczającej swe powo-
dzenie nie zrecznemu uchwyceniu typów tak u nas
popularnych, przysły „Dzieje Salonu”,
„Czysty Interes” i wreszcie „Promienie F. F.”
wszystkie mniej więcej bawiące aktualnością
wwego dowcipu.

Winawer pisząc swą sztukę i podając
jako oznaczenie czasu, że akcja dzieje się
6 do 8 miesięcy licząc od daty stempla pocztow-
wego t. j. od danego przedstawienia, na któ-
rym jesteśmy, prawdopodobnie nie przy-
puszczał, że sztuka ta za 6 miesięcy od jej wy-
stawienia będzie już anachronizmem, gdyż w
przeciągu tego czasu Min. Kultury i Sztuki
zostało zlikwidowane. Może nie wszyscy

widzowie w teatrze przypomnieli sobie
historję, która dała osnowę tej sztuce. Jest
ona zbudowana na tle głośniego swojego czasu
sprawy protestu min. Kultury i Sztuki prze-
ciwko projektowi obsadzenia dróg naszego
kraju drzewkami owocowymi. Ministerstwo
Kultury i Sztuki wystąpiło podówczas w
„obronie rodzimego pejzażu”. Ten motyw
z życia śp. ministerstwa wziął sobie p. Wina-
wer za temat do swej satyry.

„Otóż dzięki zbyt obfitemu „zakropieniu
się” przez pana Clevelanda oglądamy jego
sennie marzenia.

Zjawia się więc bardzo dziwna figura,
coś niby Mefisto lub artysta z nowel
Makuszyńskiego i straszy ludzi swą po-
wierzchnością. Prawda, że wkrótce wszyscy
się z nim oswajają, ale któżby z nas w pierw-
szej chwili nie przestraszył się osobnika, któ-
ry wchodzi przez ścianę, dziwnie jest
ubrany, ma kępke włosów na nosie i gdy się
wzruszy to osoba jego promieniuje, a nawet
więcej bo zapalają się wszystkie lampy w po-
koju. Nie wiem co symbolizować ma kępka
włosów na nosie, czy może to jest powodem,
że kocha się tak bardzo i bez wzajemności
w starej brzydkiej pannicy.

Pan Serafin jest uczonym, kocha swój
kraj a że doszedł do przekonania, że powo-
dem niedomagań kulturalnych naszego kraju
jest zbyt ostry klimat, więc postanowił go
zmienić za pomocą odchylenia osi ziemskiej
o pewien kąt w stosunku do słońca(?) I przy
pomocy finansowej hanlowca a zarazem
karierowca ministerialnego pana Clevelanda

stwarzają nam klimat istic tropikalny. Na tle
tych zmian klimatycznych oglądamy wnętrze
ministerjum kultury i sztuki i sąd nad sprawca-
mi nieszczęść (bo tak o tym przewoźnie
atmosferycznym zaopinowano) Serafinem,
Gabrielem i p. Clavelandem, aż do obudzenia
się tego ostatniego. Oprócz tych dwóch
bohaterów sztuki na scenie uwija się kilka za-
bawnych figurek.

Sztuka ta robiłaby o wiele lepsze wraże-
nie, gdyby nie te ciągle niesmaczne dowcipy
o naszym rządzie administracji, walucie etc.
naprzykład, gdy mówi p. Apfelbaum, że „rząd
będzie musiał zakupić śmieciarki dla wywoże-
nia naszych banknotów na śmietnik”, lub w
zakończeniu sztuki, gdy p. Claveland wykrzy-
kuje, że zwarjował, więc teraz będzie mógł
wstąpić do ministerjum. Tego rodzaju dowci-
py nie pozostawiają po sobie miłego wraże-
nia i jeżeli publiczność po nich bije brawo,
to albo dla tego że nie zastanawia się nad
policzkami, który w słowach tych otrzymuje-
my, lub też, że może nieraz składa się z osób
wrogich naszej państwowości, którą cieszą te
przykre dla nas „witze”. Sztuka zresztą dość
dobrze pomyślana nie została dostatecznie
opracowana, szczególnie rażą zakończenia
wszystkich trzech aktów. Wtedy gdy prze-
ważnie bywa wygłaszane zdanie, które jest
punktą dowcipu danej odsłony to w „Promie-
niach” te sceny są jakoś niedociągnięte i bla-
do wychodzą.

Sztukę grano tak, jak zawsze t. j. nie za-
dobrze. Zasadniczą wadą reżyserji było zbyt
wolne tempo w jakim ciągnęła się akcja. Tego

WIADOMOŚCI Z KRAJU

Występy Okonia.

(K) Z szeregu miejscowości otrzymujemy wieści o występach wiecowych byłego księdza pośta Okonia.

Przeszłość tego osobnika, pięciokrotnie już wydawanego sądom przez Sejm, zbyt jest znana, aby trzeba było przypominać ją ogółowi. Obecnie jednak zachowywanie się jego na wiecach nie może być pominięte milczeniem i zmusza do reasowania wszystkich, którym zależy na tem, aby przyszła kampanja wyborcza nie zamieniła się w walki bratobójcze.

Poseł Okoń zorganizował sobie liczną bojówkę, złożoną z różnych mefów społecznych. Z tą bojówką, otoczony zazwyczaj przygotowaną zawczasu banderą konną, zjawia się na wiecach w różnych stronach kraju i wygłasza ohydne, demagogiczne przemówienia, w których nie cofa się przed żadnym kłamstwem, byle pozyskać słuchaczy.

W dodatku wystąpienia jego noszą często charakter wyraźnie antypaństwowy. Jeżeli ktośkolwiek z pośród obecnych odezwie się z krytyką lub usiłuje demaskować demagoga, bojówka rzuca się natychmiast na niego i bije pałkami i kamieniami. Na wiecach Okonia uległo pobiciu i poranieniu do tej pory już kilkanaście osób, między innymi poseł do sejmiku wileńskiego dr. Harniewicz, któremu rozbito kamieniem oko, co grozi utratą wzroku.

Każdy przyjazd Okonia burzy całą okolicę, wywołując nastrój wprost bolszewicki. Wobec tego niepodobna zrozumieć, dlaczego dotąd milczy prokuratorja, dlaczego władze administracyjne zachowują się beczynnie wobec bandyckich metod postępowania Okonia, dlaczego wreszcie nie zajmie się bliżej jego osobą Sejm i sąd marszałkowski?

Jeżeli podobnych nadużyć nie ukróci się zawczasu, to wybory mogą się stać klęską dla społeczeństwa pod względem moralnym. (5) Gaz. Por.

ZE SWIATA.

CO ZROBILI SJONISTI Z PALESTYNY?

(S) Do Rzymu przybył katolicki patriarcha Jerozolimy i wygłosił tam dnia 11 b. m. jak donosi korespondent londyńskiego Timesa,

rodzaju groteski powinny się toczyć z zawrotną szybkością, to niewywoływałyby nudy, jak to nieraz wczoraj miało miejsce. Specjalnie sennie grał swoją rolę pan Cleveland, — Kula-kowski, zanadto sennie nawet jak na człowieka, któremu chce się spać. Niezbyt równym był w swej roli Serafina Gabriela — p. Kwiatkowski. Zato dość dobrą sylwetkę ministra bodaj że nawet portretowo ucharakteryzowaną stworzył p. Pilarski. Zabawna figurka Apffelbauma wystudjowaną na kreacjach Fertnera dobrze odtworzył pan Wiśniewski. Również udały się groteskowe postacie Sędziego i Kanarienvogla pp. Oswaldowi i Remboszowi.

Na szczególne uznanie zasługują dekoracje pana Pronaszki z I-go aktu. Kawałki dekoracji z II-go aktu już widzieliśmy w „Zemście“.

Na zakończenie uwaga. Nie wypada artystom dawać lokalne wstawki do swej roli, celem robienia reklamy jakiemuś zakładowi gastronomicznemu czy też piśmu. Zauważyłem to już raz, gdy w „Czystym Interesie“ artystka wymieniała pewną cukiernię łódzką widocznie jako niby bardzo popularną, to znów jeden z artystów wymienia w tymże celu pewne łódzkie piśemko. Chociaż jestem przekonany o tem że to jest robione li tylko przez przyjaźń dla reklamowanych, jednakże takie wstawki nie powinny mieć miejsca tem więcej, że to możnaby brać za płatną reklamę.

zbyt p. t. „...ważne stosunki w Palestynie“.

Czcigodny prelegent oświadcza, że ruch sionistyczny w Palestynie jest ruchem politycznym, nie zaś ruchem opartym na uczuciach mas żydowskich, to też przeciwstawia mu się cała społeczność żydów, będących stałymi mieszkańcami Palestyny. (Wobec tej opozycji żydów prawowiernych zdarzył się już nawet w Jerozolimie pogrom tych żydów przez bezczelnych sionistów P. R.) Rodział pomiędzy tymi żydami ortodoksami a sionistami jest bardzo poważny, a jeżeli, pomimo to, sionisci są obecnie górą, to oprysdzać należy rozporządzeniu przez nich — oświadcza prelegent — rozległymi środkami finansowymi.

Palestyna dzisiejsza — mówi — znajduje się obecnie pod jarzmem tysiącrotnie gwałtowniejszym, niż rządy tureckie. Tylko niemoralność i korupcja panują w Ziemi Świętej. Katolików pozbawiono przywileju posiadania własnych trybunałów, wymiar zaś sprawiedliwości jest stronniczy.

Cały ruch sionistyczny, kierowany przez nielicznych fanatyków, wypowiedział prawdziwą wojnę tak żywiłowi katolickiemu, jak i arabskiemu.

Tylko silna akcja dyplomatyczna może uchronić Palestynę przed nieszczęściem, to też patriarcha wzywa wszystkich katolików do poparcia wyprawy krzyżowej dla wybawienia braci swych w Palestynie.

Prawdziwy ten okrzyk rozpaczy patriarchy jerozolimskiego powinien znaleźć oddźwięk gorący w sercach katolików całego świata, a nam specjalnie zwrócić bacniejszą uwagę na araganką działalność sionistów w Polsce. (5)

PRZYGODY PŁATNEGO GOŚCIA.

(S) W Londynie i na Riwierze rozpowszacznił się ostatnio zwyczaj angażowania płatnych dancierów. Los takiego gościa nie zawsze jest zazdrości godzien. O różnych przygodach w tym zawodzie opowiada w jednym z pism angielskich młody człowiek, który obrał by karierę płatnego dancera.

„Zwróciłem się, opowiada, do agenta, który za pewnił mnie, że popyt na młodych, eleganckich, dobrze ubranych i wykształconych młodzieńców jest nadzwyczajny. Wkrótce byłem dwa lub trzy razy na tydzień angażowany jako pocieszyciel młodych panien, które nie chcą spędzać wieczoru podpierając ściany sali balowej. Raz zdarzyło mi się być partnerem zachwycającej młodej panienki w jednym z najbardziej znanych klubów tanecznych Londynu. Umowa zawarta była z osobą trzecią wśród dość tajemniczych okoliczności. Panią jako opiekunkę, przydaną miała starszą damę bardzo pilnie obserwującą. Młoda panna mało wiedziała o życiu londyńskim, ale bawiliśmy się doskonale. Później z fotografii przekonałem się, że spędziłem wieczór w towarzystwie zaręczonej już wówczas córki jednego z pierwszych lordów królestwa. Nie dziw, że dama do towarzystwa tak pilnie uważała.

„Nieprzyjemną przygodę miałem z Amerykanką pochodzącą ze ster nowych bogaczy. Ku mojemu wielkiemu zdziwieniu zaangażowany zostałem przez nią, by towarzyszyć jej na wieczór w jednym z najbardziej ekskluzywnych salonów Londynu. Gdy podczas zabawy zwrócono się do nas z zapytaniem, skąd wzięliśmy zaproszenia, moje objaśnienie było całkiem proste. Natomiast Amerykanka, o której pokazało się, że podrobiła zaproszenia, znalazła się tak niewłaściwie, że oboje nas wyrzucono. A co gorsza, rozgoryczona tą awanturą, nie zapłaciła mi wymówionego wynagrodzenia.

Innym razem miałem jeszcze przykrzejszą awanturę. Na publicznym balu miałem zachwycającą partnerkę. Gdyśmy się oddawali ixtrottowi, na drugim końcu sali powstało zamieszanie. Moja partnerka oświadczyła mi nagle, że czuje się niedobrze i musi wyjść do garderoby. Podała mi swoją torebkę, a ledwo zniknęła za drzwiami, zamknęto wszystkie drzwi i rozpoczęto poszukiwania za kosztownym łańcuchem pereł, seiągniętym z szyi jednej z pań. Jakież było moje przerażenie, gdy pereł znalazły się w trzymanej przezemnie torebce. W policji wykazałem swoją niewinność a o partnerce mojej, na czas udało się zemknąć, dowiedziałem się, że jest znaną złodziejką.“ (4)

WŁADZE BOLSZEWICKIE OKRADAJĄ GŁODNYCH.

(o) Od osób, którym udało się w ostatnim czasie uciec z bolszewji dowiadujemy się, że władze sowieckie większą część żywności przeznaczonej dla głodnych konfiskują dla siebie i rozdają rozmaitym komisarzom i ich ukochanym. Takim sposobem przepadło również i 17 wagonów żywności wysłanych w końcu marca przez Polską Delegację do spraw repatriacji dla rozdania pomiędzy głodnych

Przemysł i handel

Giełda warszawska z d. 20 b. m

1/2 listy ziem.	Dolar St. Zjd. 4100
a 100 rub. 270—265	Marki niem. 15,85
% obl. n. Warsz. 255	Franki franc. 371
% obl. n. Warsz. —	Funty 18025

Czeki i wpłaty.

Belgia 540,	Londyn 18225—18250
Berlin 15,60	Nowy Jork 4085
Gdańsk 15,60—	Paryż 374,50—374,
Praga 79,25	Wiedeń 41 50

Akcje.

Bank hand. 4350	Ostrowiec 7275
" Dyskont 5400	Radzki 2450
" Kredyt. 3350—3450	Starachowice 5625 5650
" Zjed. z. pol 15,23	Żyrardów 7000
Cukier 33900	Borkowski 1525
Drzewo 1600	Zegluga 1926
Lilpop 3540	Jabłkowski 1826
	Nafta 2050—2025

Z czarnej giełdy warszawskiej

Dolary 4060	Ruble złote 204,000
Franki 380	Ruble srebrne 1240
Funty 18300	Bilon srebrny 580
Marki niem. 13,85	

Giełda łódzka z d. 20 maja 1922 r

dolar. St. Zjd. 4050—4085	Marki niem g: 13,30 13,80
" czeki 3975—4010	" " czeki 15,75—14,
fun. ang. got. 18400—18300	6% obl. m. Łodzi 86)

Fabryka samolotów w Okęciu.

Polsko-francuskie Tow. budowy samolotów i samochodów zwróciło się do magistratu m. st. Warszawy w sprawie udzielenia pozwolenia na przewłaszczenie 36 morgów z dóbr Okęcie w pow. warszawskim, ze względu na to, że miastu przysługują prawa do tych terenów na mocy przepisów o wykonaniu ustawy rolnej. Sprawę budowy takich zakładów popiera również ministerstwo spraw wojskowych, ona bowiem dla państwa posiada doniosłe znaczenie. Wobec tego, że względów regulacji miasta nie było przeszkod. Magistrat wyraził zgodę na tą prośbę. (5)

Sołganie daniny w Warszawie.

Podług ostatnich wiadomości w Warszawie codziennie wpływa daniny około 40 milionów marek. Do dnia 16 b. m. wpłynęło do kas skarbowych na poczet daniny 387849 tysięcy marek, „Pożyczka Odrodzenia“ 1261932 tysiące marek oraz 4557 tysiące biletami skarbowymi. Według danych skarbowych wpływy w całej Rzeczypospolitej wyniosły z górą 38 miliardów marek polskich. Sama Warszawa dała trzynastą część tego, co cała Rzeczpospolita. Z przykrością musimy do tego dodać że Łódź znajduje się na ostatnim miejscu (7)

Komunikacja z Ukrainą

Zapowiedziana wspólna konferencja przedstawicieli polskich i ukraińskich kolei, celem ustalenia warunków oraz terminu podjęcia wzajemnego ruchu kolejowego, wyznaczona została na 15 maja do Podwoleczysk. W konferencji tej prócz kolejowców wezmą udział delegaci województwa oraz lwowskiej izby skarbowej tudzież przedstawiciele odpowiednich władz U. R. S. Zaprowadzenie komunikacji kolejowej przez stacje graniczne Podwoleczyska i Wołoczyska należy się spodziewać jeszcze bieżącego lata (7)

Targ w Göteborgu

Według wiadomości, podanych przez poselstwo polskie w Sztokholmie w dn. 2—9 lipca 1922 r. odbędzie się w Göteborgu „V“ targ szwedzki. Targ ma mieć charakter krajowy, to znaczy, że znajdujące się na nim eksponaty będą wyłącznie pochodzenia szwedzkiego. Pomyślny targ jest subdyjowany przez rząd. Na targach tych będą reprezentowane prawie wszystkie działy wytwórczości szwedzkiej, wobec czego stanowić on będzie dobrą okazję dla zaznajomienia się naszych importerów z rynkiem szwedzkim. (7)

Układanie przewodników elektrycznych w Austrii.

Do Rady Narodowej Rzeczypospolitej austriackiej złożony został projekt prawa określającego warunki, na których przedsiębiorstwa okręgowych centrall elektrycznych będą mogły korzystać z dróg publicznych i prywatnych oraz z niezabudowanych gruntów niezależnie od zgody właściciela. (4)

Kino Populanne

WŁADCA TAGHORY
Wśród małp i tygrysów

Wielki film egzotyczny w 2 serjach z wydatnym udziałem egzotycznych dzikich bestji mianowicie: tygrysów, słoń, małp, krokodyli i t. p. Serja Pierwsza p. t. Dramat sensacyjny w 6 u aktach. 1. Szalony pościg. 2. Świątynia tygrysów, 3. Porwana przez małpę, 4. Słoń wybawca, 5. W szponach hindów. 6. W lochu więziennym. 2282d

Konstantynowska 16.
Od czw. dn. 18 do 26 maja r. b.
SENSACJA! — SENSACJA!

Kapłani — Odaliski — Tancerki — Wojsko hinduskie.

Anons: od dn. 2 czerwca Quo - Vadis.

Dyrekcja Gimnazjum Filologicznego

im. KS. IGNACEGO SKORUPKI (Tow. Oświata) w Łodzi

podaje niniejszym do wiadomości, że egzaminy wstępne rozpoczną się w poniedziałek dn. 29 maja r. b. o godzinie 9-ej rano. Podania przyjmuje kancelarja Gimnazjum ul. Ks. Skorupki (Placowc) Nr. 13 do dnia 27 maja włącznie codziennie w godzinach szkolnych.

2283d

Dyrektor: W. DAVISON.

Mączka Nestléa hurt i detal, Cacao w najlepszym gatunku funt mk. 325, oraz różne artykuły kolonialne

L. GLICK Piotrkowska № 98

Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych
Odnazona złotym medalem

Mistrzynie cechu A. KOPYDŁOWSKIEJ

Łódź, Piotrkowska 154.

Kurs kroju, pasowania i modelowania. Kurs szycia i mierzenia. Kurs wszelkich robót ręcznych, słoju, robót freblowskich i t. p. Dla pracujących kursy wieczorowe.

Po skończonym kursie, uczennice otrzymują świadectwa. Zapisy w kancelarji szkoły od 10 do 1ej. Sprzedaż fasonów papierowych. (2047P)

SPRZEDAM

okazyjnie posesję 15 morgową ziemię miejską, z zasiewem, ogrodem owocowym, z zabudowaniem i dużym pomieszczeniem zdatnym na budynek fabryczny. Z jednego końca stacja kolei Łódź - Kutno, z drugiego Zgierz - Ozorków. Wiadomość u właściciela. Zgierz - Łęczyski 67 Janke

2201

Magazyn kapeluszy damskich

M. Morawskiej

Piotrkowska 108, front, 1 piętro

2267d

poleca wybór modeli warszawskich

Szała do rzeczy, maszyna do szycia stolikowa Singera kanapa, samowar niklowy (komplet), taca stołowa platerowa z 6 kubkami i cukiernicą oraz część biblioteki treści biuletynowej okazjnie do sprzedania. Wiadomość Kilińskiego 118 m., 3 parter front.

2181K

Chodzi o to,

że święta za pasem, a są do nabycia taniej niż w sklepach, bo w prywatnym mieszkaniu, własnego wyrobu, trwałe

f i r a n k i białe, w paski i wzorzyste w kolorach.

Rudolf Szajbe

Łódź, Wysoka 46, 1 p., przy Wodnym Rynku.

2018B

3-ch wulkanizatorów

na reperacje opon i węży samochodowych, poszukuje się. Zgłaszać się do Pierwszych Parowych Zakładów Wulkanizacyjn. WACŁAWA KUBICKIEGO, Łódź, Piotrkowska № 259. (2257)

Najsolidniej po cenach przystępnych wykonuje wszelkie reperacje najprecyzyjniejszych zegarków, antyków oraz zegarów pokojowych, stróżowskich, automobilowych, wieżowych i t. d. we własnej pracowni

Jan Chmiel, Nawrot 4

Uwaga!

Uwaga!

Na życzenie reperacje wykonuje na czas pożądanym także posiadam na składzie zegary kontrolne. (848K)

Młody człowiek z średnim wykształceniem poszukuje posady magazyniera, ekspedjenta lub woznego. Posiada chlubne świadectwa i poważne referencje, yofiarowania do »Rozwoju«, pod »Sumienny« d2287

Zdemobilizowany wachmistrz kawalerji zdolny pracowity energiczny z 4 klasowym wykształceniem władający językiem niemieckim, utalentowany w rysowaniu i malowaniu znający się na pracy biurowej poszukuje jakiegokol. posady. Oferty pod Pracowity do Rozw. 2276K

Nagrody marek

2.000

za dostarczenie zgubionego gwintu z włosia czarnego z okuciem do zakładu pogrzebowego Przejazd 22 E. Puśch i S-ka Nieprawy nabywca będzie od powiadać sądownie. 2227

Wszelkiego rodzaju

zwózkę

wykonywuje się punktualnie i po cenach przystępnych Biższe szczegóły: ul. Sienkiewicza 54.2

ROBOTNICY!

Taniej niż na Piotrkowskiej, w tej samej cenie jak na starówce, poleca gotowe ubrania nowe i używane polski sklep ubrań. K. KEMPNY, ul. Nawrot 41. Róg Kilińskiego.

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia futra, garderobę i sprzęt domowe. WAJCMAN Dzielna 19 (256P)

Dr. Artur Banasz urolog.

(Choroby nerek, pęcherza dróg moczowych, chron. rzeza czka) przyjmuje od g. 5 do 7 Moniuszki № 11. 55

Zadajcie wszędzie!

Fosfalinę

Dr. Monikowskiego

Idealną mączkę odżywczą dla dzieci i osób starszych. Przedstawiciel Inż. Stanisław GALEWSKI Łódź. Piotrkowska 189. 1888

Krawiec cywilno-wojskowy

J. GRINER

Konstantynowska 68

przyjmuje wszelkie roboty krawieckie znacznie taniej niż wszę dzie 1948p

Dyrekcja 8-o klasowej Wyższej Szkoły Realnej

w Łodzi, Dzielna № 58.

podaje do wiadomości rodziców, iż egzaminy wstępne do wszystkich klas rozpoczną się w dniu 29-go maja, r. b. w poniedziałek o godzinie 4-ej po południu. Podania na druku z dołączeniem metryki w pełnym wypisie, dowód szczepienia ospy przyjmuje kancelarja w godzinach biurowych. 2222

2222

Dyrektor: K. Wiśniewski.

8-o klasowe Gimnazjum Realne Żeńskie

L. SIENNICKIEJ

właśc. EMILJA KRYGIEROWA

w Łodzi, Piotrkowska 157.

Egzaminy wstępne rozpoczną się 7-go czerwca r. b. o godz. 4-ej po poł. Padania przyjmuje kancelarja szkoły coeciennie od 9-ej do 2-ej. 2277

Rządę ci!

Kupować towary tylko (pod firmą)

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO

Dzielna 36, w podw.

Nadeszły towary na

Ubiory męskie damskie na bieliznę, na pościel, na wyspy, cągi, chustki.

Kretony Muśliny Satyny Etaminy i Surówki i Szewioty

UWAGA. taniej niż w sklepach bo w przyw. mieszkaniu mały zysk duży obrót.

Hurt i detal.

2158K

Dr. STAWOWCZYK

Sienkiewicza 29.

Choroby wener. i skórne Przyjm. od 9-10^{1/2} i 5-7. (2095)

Zaginął

chłopiec lat 12, ubrany w czarną, wełnianą koszulkę, czarne spodnie i czapkę maciejówkę, Dominik Koczynski, zamieszkały przy ul. Wysokiej 27. Proszę o łaskawe zawiadomienie, wrazie że kto odszuka za wynagrodzeniem. 2257d1

Dr. Zygmunt Ługowski

ul. Konstantynowska 31 Choroby kobiece i akuszerja przyjmuje od 5 do 7 po poł. 1342d W. U. Z. zdn. 1-III-22

Kryty ręczny

wózek

potrzebny. Oferty skrzyńka pocztowa Nr. 105. (2244)

DOM

3-y piętrowy sprzedam, wiadomość Orla 14, m. 7. 977z

Sprzedam

5 morgi ziemi zadrzewionej nad rzeką, 5 minut drogi od szosy i przystanku tramwajowego Fabjanckiego oraz plac rogowy 7000 lok. tamże ulica Ogrodowa Rokicie. Wiadomość Płotczkowski Piotrkowska 225. 2289K

Niebywała okazja

gremple, fotusz, waszmaszyna prasa, motor 15 konny firmy Klimaks, transmisje. pasy części do aperatury do sprzedania za 2.800.000. Wiadomość Piotrkowska 284-51 Górny Rynek. 2229K

Wznowił przyjęcia

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10.

choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 9-11 i od 5-8 w niedzielę przed poł.

DWIE BRYCZKI

eleganckie lekkie dwie resorki para chomont 'doroszkarski' niklow. 4 maszyny pończosznice i 4 konny motor benzynowy 2 łózka żelazne z siatką Wiadomość Aleksandrowska 18 piwniar nia 2114d

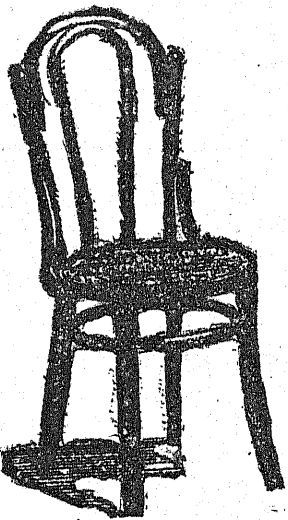
Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych.

Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8.

Panie od 5-6. 1148

Krzeseła wiedeńskie

wszelkich typów i kolorów wagonowo i częściami dostar-
cza po cenie konkurencyjnej

Fabryka mebli giętych „WANDA”
Dom Handlowo-Przemysłowy

B. Pufal i Luśniak, Bydgoszcz,

SIENKIEWICZA 44. — Skrz. pocztowa 89.

Tel. 797 i 1178. Adres telegr. „PUFALISKA”

Krzeseła na eksport.

Cenniki i wzory na żądanie i

Dzielnych zastępców i podróżujących na pensje i prowizje poszukuje. 2197b

Zakłady dekarsko-blacharskie i asfaltowe

Jan Maciński, Łódź

Senatorska № 18, egzystuje od roku 1912.

— poleca: —
Krycie i konserwacje wszelkiego rodzaju dachów, Asfalt pod posadki dębowe; asfaltowanie sal fabrycznych, magazynów, dziedzińców i t. p. Roboty blacharskie budowlane i fabryczne.

Białe towary

jak: madepolamy, pościelowe, ręczniki, prześcieradła, obrusy, fartuchowe, kretony, etamina oraz koszule męskie i damskie po tan. cen. w wielkim wyborze

Szmechel i Rozner

Łódź. Piotrkowska 100 i filja 160
2143B

Dla pań, panów i dzieci!

w wielkim wyborze nowości sezonowe: najmodniejsze wełny; kamgarny, bostony, szewioty, sztrajchgarny, półwełny, alpagi, woale, satyny, etaminy, zefiry, płótna, półpłótna, madepolamy, obrusy, serwety, kapy, firanki, chustki, trykotarze pończochy, rękawiczki, galante, krawaty, bielizna, obuwie.

Konfekcja: wielki wybór palt, kostjumów, ubrań.

Towary w dobrych gatunkach.

Ceny najprzystępniejsze!

— — Poleca — —

Chrześcijański „Jarmark Łódzki”

Piotrkowska Nr. 44

I I-e piętro

W czasie obiadu magazyn otwarty.

U W A G A: Ze sklepem na parterze nie mamy nic wspólnego. — (2199K)

POZNANSKIE ZAKŁADY WAPIENNE

T. z o. p. w MIASTECZKU

dawniej: POSENER KALKWERKE G. m. b. H. FRIEDHEIM

przeszły w ręce polskie i po długo-
letniej przerwie dostarczają znów

znanej pierwszorzędnej jakości

margiel wapienny

(Wapno węglane nawozowe)

Tel. № 11.

Adres telegr.: Jotyl.

Telefon Poznań 6477.

2161

Cement, Smar do wozów

Wapno

Gips

Tekturę smołowcową

Masę sklepną

Smolę,

Cegłę i mączkę szamotową

polecają

Rosicki, Kawecki i S-ka

Sp. z ogr. odp.

PRZEJAZD 21, telef. 770.

814B

Lecznica Lekarzy Specjalistów

Piotrkowska 17, (dragic podwórce)
przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach
— od 9 ej do 8 ej po poł. — 130P

Baczność P.P. Palacze!

W składzie Wyrobów Tytuniowych u W. Chojnackiego
Rokicińska № 31 jest wielki wybór tytoni, papierosów, cy-
gar i t. p. po cenach konkurencyjnych. (873)

Wyszedł z druku Przewodnik Adresowy m. Łodzi i okolic

Pabjanice, Zgierz, Aleksandrów, Konstancynów, Ozorków, Tomaszów, Brzeziny, Zduńska-Wola, z INFORMATOREM PODATKOWYM, opartym na fachowych źródłach i tabelą urzędową wylosowanych Miljonówek. Cena egz. 2000 mk. Skład główny: Zachodnia 36/12.

UWAGA: Do inkasowania należności za ogłoszenia upoważniona jest wyłącznie p. Władysława Rypolską; ostrzega się przed wy-
płataniem innym osobom. 2019g

Zdolni ślusarze na budowlane i gięte roboty

Okuwacze, auszlagery

— i chłopcy do nauki mogą się zgłosić u —

R. Buhle, ślusarnia, DŁUGA 162.

2135b

F E R B O L

w II kolorach do odnawiania i przefarbowania obuwia
GATUNEK PRZEDWOJENNY.

Skład farb „RIPOLIN” Warszawa Graniczna 9 [tel. 94—83] [2163K]

PIEGI

Pryszcze, wagny i t.
usuwa radykalnie krem

„EROS”

żądać w aptekach, drogeriach
i perfumerjach. 144b

OGŁOSZENIE.

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.,

Międzynarodowe Towarzystwo Transportów i Żeglugi

Spółka Akcyjna

w Warszawie, Oddział w Łodzi, Piotrkowska 39

zawiadamia, że na podstawie statutu Spółki, zatwierdzonego przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w dn. 18 maja 1921 r. („Monitor Polski“ z dnia 30 maja 1921 r. Nr. 119) na organizacyjnym walnym zgromadzeniu Akcjonariuszów, odbytem w dniu 18 grudnia 1921 roku, Spółka została ukonstytuowana.

2286b

SPRZEDAM

w pobliżu Łodzi przy kolei dom z placem na którym istnieje korzystne przedsiębiorstwo handlowe z wagą wozową i innymi urządzeniami. Przyjmę też chętnie współnika z kapitałem 7 milionów, dla którego będzie pokój z kuchnią. Do kupna potrzeba 11 milionów. Wiadomość: Pusta 3. m. 6 front Kurkowskiego 2275b

Dwa pokoje

duże ewentualnie z użyciem kuchni zaraz do wynajęcia. Poważni reflektanci złożą oferty sub. „Natychniast“ do redakcji 2263 d

PIES

rasy Doberman zaginął d. 19 b. m. proszę odprowadzić za nagrodą do cuklarni T. Szaniawskiego Piotrkowska № 126 nieprawy posiadacz pociągnięty będzie do odpowiedzialności sądowej. 2266 d

Dr. F. Skusiewicz

ul. ANDRZEJA 11.

Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9 — 11 i od 5 do 7 i pół pp. Panie od 5—8 298—B—o

W centrum miasta Łodzi do wynajęcia

2 pokoje z kuchnią z wygod.

Łask. oferty sub A. M. 2 do Adm. „Rozwoju“ 2249

Wirówki

(CENTRYFUGI)

do mleka

Związek Spółdzielni Mleczarskich

— dawniej —

Warsz. Ziom. T-wo Mleczarskie

Łódź, Aleje Kościuszki 29.

Konwie

do mleka

2127

LANDRU MUCHOLEP

mordował i zginął haniebnie jako wielki szkodnik społeczny.

morduje również, lecz istnieć

będzie wiecznie, jako największy

dobroczynca ludzkości !!

MUCHOLEP

jest najskuteczniejszym środkiem ochronnym przeciw muchom, tej prawdziwej pladze ludzkości, które jak wiadomo, są największym rozsadnikiem chorób zakaźnych. LI 12

MUCHOLEP

tepi muchy bezwzględnie szybko i masowo. gurując pod tym względem nad wszystkimi znanymi środkami współczesnymi. Jedna próba przekona każdego o nadzwyczajnej skuteczności tego preparatu.

Do nabycia we wszystkich handlach. Hurtownie zamawiać można u firmy

MUCHOLEP

KRAKÓW, Jagiellońska 5.

ZAWIADOMIENIE.

Z dniem 23 maja 1922 roku zostaje otwarta

HURTOWNIA TOWARÓW WŁÓKIENNICZYCH pod firmą

Tow. Handlowo - Przemysłowe

"POLHANDEL"

Łódź, Przejazd № 4, I-e piętro.

Na składzie posiadamy: TOWARY WEŁNIANE, BAWELNIANE I DYWANY. 2278

Dnia 5 czerwca r. b. odbędą się

wybory do Synodu Konstytucyjnego Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego Rzeczypospolitej Polskiej.

Dla dobra kościoła i kraju obowiązkiem każdego ewangelika—polaka, każdej ewangeliczki—polki brać udział w tych wyborach.

Zapisujcie się do list wyborczych, każdy w swojej parafii. Zapisy odbywają się co dzień od 9—12 i od 2—7 wieczorem do dnia 28 maja r. b. włącznie.

Nikogo niechaj nie zabraknie.

(2250K)

Kawaler lat 26

blondyn, przystojny intel. łagodn. charakteru wzniosłych poglądów (Rzym.Kat). Obecnie na poważnym stanowisku handlowym: pragnie pojąć za żonę młodą inteligentną panią z dobrego domu najchętniej z prowincji, umiającą życie poważnie, głęboko idealnie, szatynkę lub blondynkę o niebieskich oczach, dobrze zbud. Posag umożliwiający otworzenie interesu, jako dla energicznego i mającego dobre stosunki handlowca, pożądan. Zgłoszenia z fotografacją za zwrot kł. rej i dyskrecją ręczę słowem honorowym nadsyłać pod „Eos“ do Biura Ogłoszeń „Promień“ Łódź Piotrkowska 81 2225k

W środę dn. 24 b. r. i w dni następne w Ogrodzie Ogniska Załogowego przy ul. Przejazd № 1

KONGERTY

słynnej orkiestry narodowej pod dyrekcją

STANISŁAWA NAMYSŁOWSKIEGO

Początek koncertów o godz. 8; w niedzielę i święta o godz. 7-ej — — Szczegóły w programach

Wejście do ogrodu i na koncert dla cywilnych Mkp. 300, dla uczących Mkp. 200. dla wojskowych

Mkp. 100.

[2236K]

Na wypłatę

firanki towary męskie i damskie.

Markowicz i S-ka Piotrkowska 37 w podwórzu. 2272d

Cyprian Goszczyński.

zgubił w Zgierzu 17 maja portfel czarny z monogramem i legitymację kolejową № 277 proszę zwrócić do biura z oddziału budowy kolei Łódź Katowice Dąbrowskiego 150 za wynagrodzeniem. Zastrzeżenie zrobione

Kompletne

urządzenia kinematograficzne, aparaty różnych system., wszelkie części, kł. filmowy, węgle na zmienny i stały prąd oraz filmy poleca Biuro Kinematograficzne „Merkur“ Łódź, Piotrkowska 82, tel. 826. (2253)

ODEON

Dzisiaj i dni następnym

Awanturnica z Monte-Carlo

Dramat w 5 epokach osnuty na tle prawdziwych przygód awanturniczej hrabiny Stanley.

W roli głównej znakomita odtwórczyni

ELLEN RICHTER

W roli głównej znakomita odtwórczyni

II epoka p. **NOCE MAROKAŃSKIE** II epoka

Dramat w 6 aktach

Orygin. zdjęcia w Marokko, Hiszpanji, Morzu Śródziemnym! Przepiękne krajobrazy pustyni! Walka byków w Barcelonie

Początek przedstawień o 3-ej ostatniego o 9.45.

(2274K)

ODEON

Dzisiaj i dni następnym

SCALA

CEGIELNIANA 18.

Występy Warszawskiego teatru „NOWOSCI”

Dzisiaj **Ostatni Walc**
Poniedziałek 22½ **Księżna Czardaszka**

Wtorek 23½ Sroda 24½ **Gwiazda Filmu**
Czwartek 25½ **Pożegnane przedst.**

Początek o godz. 8.15 w.

(2259b)

Występy Warszawskiego teatru „NOWOSCI”

z **Lucyną MESSAL**

z **Elną GISTEDT**

Bilety w kasie teatru od 11 godz.

MASŁO

Kto nie chce przepłacać zimą, niech robi zapasy w tym miesiącu bo teraz jest najtańsze.

(2290K)

Dobra gospodyni masła może zakupić w **T-wie Mleczarskim**

„MARGOT”

PIOTRKOWSKA 64.

Nadszedł świeży transport

Wiedeńskich nowości w wielkim wyborze.

SUKNIE etaminowe, BLUZKI strojne i sportowe,

SZLAFROKI strojne i skromne,

WYKWINTNA BIELIZNA: garnitury halki

COMBINAISONs, staniczki, koszule,

SUKNIE i BLUZKI z trykotiny jedwabnej,

Suknie, bluzki i szlafroki dla tęszych figur!

2160B.

8-o klasowe gimnazjum filologiczne męskie

B. Brauna

w Łodzi, DZIELNA 59.

Egzaminy wstępne nowych kandydatów rozpoczną się w poniedziałek, dnia 29 maja, o godz. 4 p. p. Podania wraz z metryką i świad. szczepienia ospy przyjmuje kancelaria szkoły codziennie 8 — 2 pp.

2275b

Potrzebna

zdolna s z w a c z k a. Zgłaszać się ul. Al. Kościuszki 41, m. 4, od 9 — 10 rano.

2294b

Różne:

A kuszerka A. Trenkler przyjmuje 6 Sierpnia 18—20
5169—9

A kuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 182
5331—12

Zdolny kowal poszukuje pracy w Łodzi mający dobre świadectwa Franciszkańska 58—62
4 piętro 5311—5

KSIĄZEK wypożyczalnia tylko nowości „Ogniw” Sienkiewicza 67 (róg Nawrot) Rósciszewska
5479—1

Dorostych wyuczam w krótkim czasie polskiego matematyki oraz przysposabiam na świadectwa udzielam również korepetycji Główna 41—17 prawa oficyna parter
5415—1

Majster strycharski z kilku letnią praktyką poszukuje posady oferty pod „T. N.” w adm. Rozwoju
5461—2

Przybłąkała się koza siwa z białymi łatami odebrać można za zwrotem kosztów Kilińskiego 81 u Królasika
5475—1

Młody człowiek poszukuje zajęcia ekspedytora w mieście lub też na wyjazd łaskawe oferty proszę nadsyłać do Rozwoju pod „A. Z.”
5474—2

Potrzebna pożyczka 2000000 na fakt gospodarki 28 morg za procent z góry na krótki czas wiadomość Zgierz Piłsudskiego 49 Julian Bardczak
5482—1

poteca najtaniej w wielkim wyborze:

Etaminy, batysty,
muśliny, kretony
białe, towary
Kamgarny, bostony
szewioty
męskie i damskie.

2262K

Koopera tywem i pp. krawcom ustępstwo

Potrzebna służąca do wszystkiego z dobrymi świadectwami zgłaszać się na ul. Piotrkowską 199 I piętro 3 wejście na prawo
5475—1

Przybłąkał się pies pokojowy jamnik łapki złote cały czar ny odebrać można za zwrotem kosztów Leszno 53 tryzjer
5468—2

Kolportrzy z kaucją 5000 mk potrzebni do sprzedaży wydawnictwa zgłoszenia Zachodnia 36—12
5405—1

Potrzebna dziewczyna lub starsza do gospodarstwa domowego Leona Rutkowskiego w Ksawerowie pod Pabjanicami
5440—2

Służąca potrzebna zaraz do wszystkiego wiadomość Piotrkowska 75—5
5449—2

Mieszkanie z meblami w Grudziądzu odstąpię Konstantynowska 70—54
5436—2

Skrzypaczka Oblig. poszukuje zajęcia Konstantynowska 70 m. 54
5437—2

Zaraz do wynajęcia 2 pokoje w Ksawerowie pod Pabjanicami u Leona Rutkowskiego wiadomość na miejscu dojazd tramwajem Pabjanickim
5440—2

Zaginął pies mały pudełek zna lacza proszony jest o odprawienie na ul. Wodną 18 restauracja
5439—2

MAMKA potrzebna do czte romiesięcznego dziecka zgłaszać się na ul. Czerwoną 3 pałac L. Geyera
5477—3

Krawcowa z Warszawy przyjmuje palta suknie po cenach niskich Andrzej 7—36 4 piętro
5434—2

Przysposabiam do egzaminów w zakresie klas 6-ciu Piotrkowska 188 sklep
5425—8

Chłopiec z 4 klasowem wykształceniem szkoły miejskiej poszukuje jakiegokolwiek posady ul. Borysza 12 Stańczyk
5428—2

Kucharka potrzebna starsza do samotnego ze świadectwami Rzgowska 56—8
5491—1

Potrzebna zdolna prasowaczka Wólczajska 91
5500—1

Malarze klejowi potrzebni i starszy chłopiec Kilińskiego 145 Paweł
5502—3

Prasowaczka potrzebna Główna 9 pralnia
5503—2

Chłopiec na posyłki potrzebny Harcers 6-go Sierpnia 16
5507—1

Pracownia sukien „Wandy” Główna 55 2 piętro front wykończa elegancko i gustownie kostjum 12 tys. płaszcze 10 t. suknie 4 tys.
5422—1

Potrzebny zdolny czeladnik rymarski Kilińskiego 195
5424—1

Potrzebny siodlarz na powozową robotę Cmentarna 8
5597—2

Maturzysta poszukuje posady biurowej oferty pod „Heljon” kierować do Rozwoju
5598—1

OKAZJA, Natychmiast do sprzedania sklep tabacznym z koncesją urządzeniem przylegającymi trzema pokojami kuchnią światłem elektrycznym gazem w centrum miasta. Biuro Pośrednicze Tasy ekie go Piotrkowska 90 Telefon 840 2204k

Inteligentna młoda freblanka przyjmie posadę do dzieci lub zajmie się samodzielnie gospodarstwem zgłoszenia Rozw pod Świadectwa 5493—2

Potrzebna zdolna podreżna do szycia Zakątna 41—40
5494—1

Pomocnik gospodarczy zdembliżowany ochotnik kawaler poszukuje pasady pomocnika lub pisarza Oferty poczta Podębice poste—restante dla Rolnika 6498—5

Zagubione dokumenty

Dragan Adam zagubił dowód osobisty wydany w Łodzi.
5413—1

Krysiński Stanisław Leszno 51 zagubił niemiecki paszport rodzinny wyd. w Łodzi
5419—1

Majerowicz Nomcia zagubiła paszport niemiecki wydany w Pabjanicach
5465—2

Pięta Władysław Leszno 38 zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi
5451—2

Porgiel Józef wies. Skrzymio pow. Wielun zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. w Łodzi oraz 54 tys.
5458—2

Jenczke Gustaw Nowe—Ziobno zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. w Grudziądzu
5442—2

Goździkowski Bolesław Zabla 10 zagubił paszport polski wyd. przez 3 komisariat w Łodzi
5478—3

Paszczyk Józef zagubił świadectwo piekarskie wyd. w Kole.
5583—3

Blaszczyk Franciszek Rzgowska 149 zagubił paszport polski wyd. w gm. Chojny.
5449—3

Guc Teofil zagubił paszport polski wydany w Łodzi
5490—8

Pabianczyk Władysław wies. Chrząstów gmina Piaskowice pow. Łęczyckiego zagubił kartę powołania wydaną w Łęczycy
5492—3

Kowalska Helena zagubiła paszport polski wyd. z gmin. Ciosny pow. Brzeziny
5502—3

Park
Sielanka
Pabjanicka 59
Otwarcie 28 maja rb.
2270K

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AAA Na wypłatę etaminy w kwiaty i gładkie satynki towary damskie i męskie firanki płócienka Kilińskiego 40-10 5300-3

AAA Kupuję meble dywany garderobę bieliznę maszyny do szycia placę najwyż. ceny Łaznik Benedykta 28-13 parter 5447-9

AA Kredens stół krzesła szafy łóżka otomane leżankę biurczko różne stoliki sprzedam tania Piotrkowska 261-4 front 5356-6

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany krzesła wiedeńskie ogrodowe oraz inne sprzedaje Przedziecki Piotrkowska 108 5330-15

A Meble wyprzedają tania łóżka szafy bielizniarkę umywalnię leżankę otomane lustro garnitur salonowy kredens stół krzesła biarko Piotrkowska 225 m. 3 5320-5

A Meble własnego wyrobu sprzedaje po niskich cenach Kaczorowski Piotrkowska 55 w podwórzu 5376-5

Sklep spożywczy do sprzedania wraz z pokojem za 330000 Andrzejka 41 u rzeźnika 5452-2

Sprzedam dwie otomany i ganteryjne pół szafy wierzchniej 6-go Sierpnia 46 pralnia 5453-2

Sprzedam łóżko dzieciinne (sy stem Berliński) ad. Szulc Rozwadowska 25-28 5458-5

Sklep rzeźniczy sprzedam z powodu wyjazdu w dobrym punkcie lokal odpowiedni Kruca 19 5331-4

Sprzedam 2 maszyny do szycia skrzypce łóżka komoda i muzyka polipchon ul. Franciszkańska 81-26 Sierakowski 5463-2

Park
Sielanka
Pabjanicka 59
Otwarcie 28 maja rb.
2270K

Sprzedam sklep i dom Al. 1-go Maja 16 Wozniak 5391-1

Sprzedam parę domów i mająt ków ziemskich po cenach bardzo przystępnych wiadomość ul. Kielna 41 u gospodarza 5434-2

Domy od 2-150 milionów różne place wille browar do sprzedania Pusta 15-6 Kurkowski 5458-1

Lokomobila w dobrym stanie o sile 15 koni do sprzedania Pusta 15-6 front Kurkowski 6458-1

Naczynia kowalskie sprzedam i dwa wozy jeden ciężarowy i lekki oraz wózek ręczny Rokicińska 147 u kowala 5460-1

Sklep rzeźniczy z urządzeniem do sprzedania wiadomość Widzew ul. Ludwika 56 za nielarnią cena przystępna 5455-2

Łóżka materace nocne szafki łebowe do sprzedania Zachodnia 51 stolarnia 5456-3

Dom drewniany z ogrodem do sprzedania Radogoszcz Brąjera 7 5453-1

Sprzedam 2 sklepy wśródmiesciu Kilińskiego 101-2 5387-1

Sprzedam 12 mórg ziemi zabudowa murowane i pół morgi ogrodu owocowego 4 mil. okolica Łodzi Kilińskiego 101 m. 2 5388-1

Sprzedam dom murowany 44 mieszkań / mil. Kilińskiego 101-2 5389-1

Sprzedam dom murowany 16 mieszkań 2 i pół mil. Kilińskiego 101-2 5398-1

Bryczka do sprzedania oraz 2 place na przedmieściu Łodzi wiadomość Pomorska 53 u J. Wilkowskiego w godz. rannych południowych i na wieczór. 5439-1

Sklep spożywczy z powodu zmiany interesu sprzedam Kilińskiego 197 5441-2

Dom i mury po fabryczce 2 piętrowej 10X15 metrów sprzedam lub wydzierżawie na fabrykę lub składy wiadomość Ka rolewska 9 5444-2

Sprzedam sklep spożywczy ul. Kilińskiego 97 5428-2

Sklep spożywczy sprzedam Rzgowska 47 5430-1

Sklep spożywczy sprzedam Koperska 17 przy Rzgowskiej 5432-1

Sprzedam rower tania Piotrkowska 178 Krzemieński 5251-5

Sklep spożywczy do sprzedania z jednym pokojem Lubelska 12 wprost Napiórkińskiego 5328-2

Sprzedam aparat fotograficzny momentalny i pieśka małego Rozwadowska 17-31 od 11-2 oficyna 5400-1

TEATR LETNI

„SCALA“

Cegielniana 16.

Program № 1.

— Część I. —

1. Muzyka
2. Prolog (wypowie Aleks. Olesławski)
3. Deni's — — charakter. Polka Oj-ra, oj-ra...
4. Helena Chrzanowska piosenki
5. Matuszewscy Józio i Narcyz — taniec ukraiński
6. Jan Brzeski — Autor-humorysta
7. Fomina — — podpuri internat śpiew i tańce
8. Miller — — komiczny akt żonglerski

Przerwa 10 minut.

9. Muzyka
10. A. Olesławski — humorysta repertuar własny.
11. Harry Bachor — fenomenalny ameryk. cyklista
12. Bella Fries i Mikołaj Griniewski Uciekinierzy z Raju, Stašku... ptaszku...
13. Deni's — — Walc akrobatyczny tańce modne
14. Matuszewscy — Kwiaty pol. sketsch śpiewno-tan.
15. Marsz — orkiestra.

Początek koncertu o g. 8 w., przedst. o g. 845. w.

Zmiana programu 25 maja b. r.

Konferansjer: A. OLESŁAWSKI

Kapelmistrz: S. PIETRUSZKA.

2256K

Powozy karetki pojedyncze bryczki wolant angielskie chomonta towarowe bryki rolwagi wazy resorki sprzedam Kilińskiego 28 5416-2

Firanki modne tamborowane najtaniej kupić można M. Czempik Główna 17 5411-2

Balony i syfony do wody sodowej używane kupie zaraz oferty pod Syfon 5466-1

Dom murowany ze sklepem spożywczym sprzedam Zgierz Piątkowska 48 5467-3

Do sprzedania hamak większego rozmiary dywaniki rondle powieści i romanse historyczne lepszej treści oraz numeratorki Kilińskiego 100 wiadomość u dozorcę 5469-2

Sprzedam dom przy ul. Oficerskiej 9 wiadomość na miejscu 5402-1

Maszyny pończosznice kupuje sprzedaje przyjmuje do reperaturacji M. Szreter Piotrkowska 185 5499-1

Sklep spożywczy do sprzedania Andrzejka 59 5401-1

Dom jednopiętrowy z pół morgowym ogrodem zabudowaniem i piekarnią do sprzedania adres Chojny Rudzka 12 i 14 F. Wardęcki 5506-1

Do sprzedania połowe domu z ogrodem owocowym 3 mil. blisko Górnego Rynku wiadomość Piotrkowska 284 sklep elektrotechniczny 5504-2

Sprzedam sklep w dobrym punkcie wiadomość Miłsza 34 w Jadłodajni 5505-5

Do sprzedania muzyka samograjca cena 180 tys. mk. Piotrkowska 284-51 5496-3

Gospodarstwo 20 morgowe za 3,500,000 wiadomość Piotrkowska 297 Restauracja pana Sakowskiego zastać od 2-5 w niedziele 5497-2

7 mórg domek zabudowanie gospodarcze ogrody owocowe do sprzedania Górny Rynek 3 | 4 lecznica 10-6 wiecz. 5470-1

Park
Sielanka
Pabjanicka 59
Otwarcie 28 maja rb.
2270K

Do sprzedania garnitur męski granatowy w bardzo dobrym gatunku na wyższą osobę Targowa 33-41 5495-1

Sprzedam maszynę do szycia Bergera ul. Towarowa 14-2 przy Karolewie 5471-2

Motocykl Lawin Clement 4 konie okazynie za 250,000 mk do sprzedania Dzielna 42-7 5472-2

Power z wolnem kołem w dobrym stanie tanio do sprzedania Franciszkańska 38-26 5476-3

ZURNALI mód francuskich wypożyczanie sprzedaż Formy bibułkowe Stenkievicza 67 (róg Nawrota) Ogniwo" Rósciszewska 5480-1

Sklep spożywczy dobrze prosperujący z jednym pokojem z powodu choroby męża zaraz do odstąpienia Kilińskiego 157 5481-3

Biard kręgielkowy w dobrym stanie sprzedam cena przystępna Młynarska 22 (Bałuty) 5484-3

Sprzedam plac w dobrym punkcie wiadomość Północna 14 pralnia 5485-3

Sprzedam psa wilczej rasy 9-10 miesięcznego wiadomość ul. Rzgowska 20-17 u Maciejewskiego 5486-3

Sprzedam szatę łóżka materace maszynę fortepian firm Rucholtz i różne meble Kruca 4-18 5487-2

Okazynie do sprzedania willa przy lesie o 12 pokojach z zabudowaniami oferty proszę skła dać pod Willa do adm. Rozwój 5488-1

UWAGA!

Największy wybór do sprzedania majątków ziemskich, gospodarstw rolnych, domów, willi, z pięknymi ogrodami owocowymi fabryk, młynów, interesów handlowych ma najpoważniejsze biuro Pośrednicze Taszyckiego, Łódź, Piotrkowska 90, Bydgoszcz, Dworcowa 15, tel. 840. 2255b

Park
Sielanka
Pabjanicka 59
Otwarcie 28 maja rb.
2270K

Piegi, Pryszczce

i opalenizne usuwa radykaln.

KREM ORO METAMORPHOSE

1954K

CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 10 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 120 mk. DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 5 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ ZAGRANICZNE 100 PROC. DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów.

ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w Zgierz u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Każda nowa podwzka obowiązuje już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Red. odpowiedzialny Seweryn Bańkowski

W. tłoczni W. Czajewskiego.